ПАГОНЯ

Чацвер
26 кастрычніка 2000 г.
№ 40 (487)
Кошт 70 рублёў

Хочаш быць дэпутатам? Абірайся на перыферыі...

У панядзелак старшыня аблвыканкама Аляксандр Дубко сустрэўся з абранымі на Гарадзеншчыне ў першым туры выбараў вылучэнцамі ў так званую Палату прадстаўнікоў. Пашанцавала шасці асобам. Усяго ў вобласці 13 выбарчых акруг.

Як вядома, абраныя старшыня Камітэта дзяржкантролю Марыя Праташчык, начальнік упраўлення аховы здароўя абласнога выканаўчага камітэта Роберт Часнойць, армейскі генерал Валерый Фралоў, дырэктар Шчучынскага лясгасу Уладзімір Семянюк, дзяржаўны службовец Мікалай Дуніч. Жыхары горада Ліды аднадушна аддалі перавагу другому сакратару ЦК БПСМ Міхаілу Ардзе.

Аляксандр Дубко павіншаваў абраных, заклікаў іх трымацца родных каранёў. Старшыня абласнога Савета дэпутатаў Аркадзь Карпуць не пашкадаваў высокіх словаў наконт карысці зладжанай працы пасланцоў Гарадзеншчыны.

Шкада, што ніхто з абраных не падзяліўся досведам дасягнутай перамогі. Напрыклад, як удалося выйграць ужо ў першым туры таму ж Міхаілу Ардзе ў Лідскай гарадской выбарчай акрузе №56, дзе балатавалася ажно восем чалавек? Можна пазайздросціць і Уладзіміру Семянюку. Ён адразу паклаў на лапаткі астатніх пацёх канкурэнтаў. Роберт Часнойць не пакінуў ніякіх шанцаў чатыром супернікам у Смаргонскім раёне.

Дарэчы, ніводзін пераможца не вызначыўся ў Гродне. Летась у час выбараў у мясцовыя Саветы тактыку выбараў на перыферыі паспяхова выкарысталі іншыя высокапастаўленыя чыноўнікі абласнога цэнтра. І ніхто не прайграў...

Уладзімір Кавалёў

Лаба дзенас, калегі

20 кастрычніка ў будынку Гарадзенскага УУС было падпісана пагадненне аб супрацоўніцтве паміж нашай абласной міліцыяй і літоўскім камісарыятам паліцыі. «Пратакол аб супрацоўніцтве» прадугледжвае план сумесных дзеянняў на працягу 2000-2002 гадоў па барацьбе са злачынствамі.

З гарадзенскага боку пратакол падпісаў начальнік УУС Анатоль Белашэўскі, а з літоўскага - галоўны камісар Вільні Эрыкас Калячус. На сустрэчы прысутнічалі таксама кіраўнікі прымежных раёнаў службы аховы правапарадку - Варэнскага, Ладзіяйскага, Шальчынінкайскага, Воранаўскага, Астравецкага, Івейскага ды іншых.

Вызначаны і асноўныя накірункі сумеснай працы. Гэта найперш супрацьдзеянне наркадзялкам, барацьба з крымінальным аўтабізнесам, злачынствамі супраць асобы, з ілжэпрадпрымальніцтвам.

Паралельна будзе весціся абмен супрацоўнікамі, досведам і новымі дасягненнямі ў ахове правапарадку.

Іван Паўлёнак

Вымагальнік у міліцэйскіх пагонах

У мінулы чацвер на Паўднёвым рынку супрацоўнікі КГБ арыштавалі супрацоўніка міліцыі. Участковы інспектар браў у гандляра хабар - магнітолу за 22 тысячы рублёў.

Паводле словаў гандляроў рынку, гэты міліцыянт даўно меў рэпутацыю вымагальніка. У сваёй «працы» ён карыстаўся немудрагелістымі метадамі, таму ў народзе яго празвалі «пластмасавай галавой».

Зараз хабарнікам займаецца гарадзенская пракуратура.

Юлія Дарашкевіч

26, 27 кастрычніка - воблачна, з праясненнямі, месцамі - ападкі, вецер усходні, 2-5 м/с. Тэмпература паветра **26, 27 кастрычніка** - уначы +2...+6, удзень +14...+16.

Беларускія сцягі на магіле Віктара Каліноўскага

У нядзелю раніцай, 22 кастрычніка, тры аўтобусы гарадзенцаў, пераважна моладзь, скіраваліся з цэнтра Гродна на Свіслаччыну. У мясціны, якія далі жыццё героям Беларусі братам Каліноўскім і сталі месцам апошняга спачыну старэйшага з іх - Віктара Каліноўскага. Як ужо становіцца звычайным, кожны год, напрыканцы кастрычніка ў Свіслач з'язджаюцца ўсе ахвотныя аддаць даніну павагі беларускім героям.

Чатыры гады таму свіслачанін Віктар Трышчановіч, шукаючы магілы сваіх продкаў, натрапіў на занядбаную магілу Віктара Каліноўскага. Разам з сябрамі з Грамады яму ўдалося яе аднавіць, усталяваць крыж і паставіць перад сабою мэту - 25 кастрычніка, Дзень смерці Віктара Каліноўскага, павінен стаць Днём памяці палеглых герояў у вызвольным паўстанні 1863 года. Штогод, спачатку гарадзенцы, а пазней ужо і лідчукі, менчукі ды іншыя сталі прыязджаць на ўрачыстасці, якія з гэтага года маюць назву «Усебеларускі фэст памяці герояў паўстання 1863-1864 гадоў».

«Мы запрашалі ў Свіслач усіх, нават уладу. Мы не маем права прыватызаваць герояў, гэта героі не Фронту, Грамады ці Ратушы, гэта героі ўсіх, нават камуністаў - таму мы наладзілі фэст», - патлумачыў назву Віктар Трышчановіч.

Напачатку мерапрыемства арганізатарам давялося нечакана змяняць планы. У царкве, ля якой знаходзіцца магіла Каліноўскага, ішло набажэнства і мясцовыя бабулькі адмоўна паставіліся да вялікай колькасці людзей з бел-чырвона-белымі сцягамі. І каб не выклікаць непаразуменні і стычкі, маршрут урачыстага шэсця быў зменены.

Аднак невялікая група моладзі, узяўшы сцяг, усё ж скіравалася ў бок магілы. Свой акт яны патлумачылі тым, «колькі можна баяцца хадзіць на магілы сваіх герояў». І калі хлопцы, схіліўшы галовы, паклалі бел-чырвона-белы сцяг на магілу Каліноўскага, змоўклі нават ваяўнічыя бабулькі.

У Свіслачы ўдзельнікі фэсту ўсклалі кветкі ля помнікаў Кастусю Каліноўскаму, Рамуальду Траўгуту. Прамаўлялі Віктар Трышчановіч, сябры Грамады Уладзімір Хільмановіч, Зміцер Кісель, прафесар Аляксей Пяткевіч.

Пасля ўсе скіраваліся ў Якушоўку, дзе на месцы былога маёнтка Каліноўскіх стаіць велізарны крыж у гонар паўстанцаў. Тут словы мелі Сямён Домаш і айцец Ян Спасюк.

Закончыўся фэст традыцыйным бардаўскім канцэртам Віктара Шалкевіча, Зміцера Бартосіка, Андрэя Мельнікава, нямецкага спевака Дытара Калькі.

Павал Мажэйка

На здымку: Якушоўка. Удзельнікі фэсту ля Крыжа ў гонар Герояў

Атрутны водар залатой восені над Гароднян

Чым пахне Гародня? У кастрычніку яна пахне паленым лісцем. Толькі за суботу і нядзелю гарадзенскія пажарнікі вымушаны былі 11 разоў выязджаць на тушэнне сухога лісця. Водар затрымаўшайся сёлета залатой восені - рэч досыць небясьпечная. Людзі ўцягваюць носам дым ад шматлікіх вогнішчаў з каштанавых, кляновых, асінавых ды іншых лістоў. Разам з дымам у лёгкія трапляе шэраг шкодных хімічных элементаў. У іх ліку, напрыклад, канцэраген бензпірэн, які выклікае ракавыя захворваньні.

Як паведаміў загадчык аддзелу па ахове атмасфэрнага паветра абласнога камітэту прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Барыс Падольны, апалае лісьце мусіць вывозіцца за горад, нягледзячы на адгаворкі ЖЭСаў пра адсутнасьць сродкаў на бэнзін. Як варыянт, лісьце можа закопвацца ў зямлю, але ні ў якім выпадку не спальвацца.

Справа ў тым, што Гародня - самы аўтамабілізаваны на тысячу жыхароў горад Беларусі. А аўтамабілі называюць «хімічнымі фабрыкамі на колах», бо яны выкідваюць у паветра больш за 200 хімічных рэчываў. Зь іх толькі два элементы колькасна кантралююцца - вокіс вугляроду (CO) і сума вуглевадародаў (CH). Усе гэтыя шкодныя рэчывы за лета назапашваюцца лісьцем, пры спальваньні якога атрута трапляе ў паветра, а затым і ў нашыя лёгкія.

Артыкул 36 Закона РБ «Аб ахове атмасфэрнага паветра» забараняе спальваньне вытворчых, бытавых ды іншых адходаў на тэрыторыі прадпрыемстваў, установаў, арганізацыяў і населеных пунктаў. Гэта азначае, што калі на сваіх лецішчах мы можам рабіць вогнішчы, то ў межах гораду паліць сьмецце, лісьце ці нешта іншае - гэта злачынства. За якое, між іншым, можна і штраф атрымаць - да пяці «мінімалак» проста грамадзянам, і да 50 - службовым асобам.

Дарэчы, на Захадзе ўжо існуюць навуковыя працы, у якіх напісана, якія расьліны лепш высаджваць уздоўж дарогаў, каб бясьпечней для экалогіі было. А ў Гародні пакуль палаюць вогнішчы - ва дварах, ля школаў і дзіцячых садкоў.

Калі Вы хочаце абараніць сябе і сваіх дзяцей ад атрутнага дыму, паведамляйце пра месцы, дзе спальваецца лісьце ў гарадскую інспэкцыю прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя па тэлефонах: 44-95-78, 72-25-08.

Юлія Дарашкевіч, Вольга Астроўская

Генадзь Бураўкін сустрэнецца з гарадзенцамі

Сёння а 14-й гадзіне ў актавай зале пятага корпусу Гарадзенскага універсітэта імя Янкі Купалы распачынаецца творчая сустрэча Лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Беларусі, паэта Генадзя Бураўкіна з гарадзенцамі.

Адрас імпрэзы - вуліца Леніна,32. Запрашаюцца усе ахвотныя, уваход свабодны.

Ул. інф.

У Каложы пачуюць голас Геніюш

«Хрысціянскі шлях паэткі» - такую назву маюць урачыстасці, прысвечаныя 90-годдзю Ларысы Геніюш, што пачнуцца ў нядзелю, 29 кастрычніка, у Каложскай царкве. Пачатак мерапрыемства, арганізаванага Беларускім моладзевым праваслаўным брацтвам, прызначаны на 12 гадзін.

У праграме - уступнае слова святара айца Аляксандра, вершы Ларысы Геніюш, лірычныя творы хора «Бацькаўшчына». Цікавай і захапляльнай падзеяй абяцае стаць выкананне гарадзенскімі студэнтамі паэмы «Даўніна», якую Ларыса Геніюш прысвяціла Еўфрасінні Полацкай.

Арганізатары запрашаюць на ўрачыстасці ўсіх ахвотных.

Павал Мажэйка

Мастацтва з Лідскай глыбінкі

Сёння ў 12.00 у Абласным метадычным цэнтры народнай творчасці адкрылася унікальная выстава.

Галоўны спецыяліст цэнтра па выяўленчаму і дэкаратыўна-прыкладному мастацтву Алена Храмкова называе выставу унікальнай з той прычыны, што ўпершыню выстаўляюцца творы самадзейных мастакоў з вёсак, а не, як звычайна, з гарадоў ці райцэнтраў.

Свой творчы дэбют у Гродне будуць адзначаць мастакі з вёсак Лідскага раёна Тадэвуш Вінча, Сямён Жыдко, Яўген Новікаў, Уладзімір Марцінкевіч. Выстава арганізаваная пры ўдзеле супрацоўніцы Лідскага раённага метадычнага цэнтра Валянціны Цыганец.

Алена Сіневіч

Пажары сталі звычайнай з'явай

Гарадзенскае абласное ўпраўленне Міністэрства надзвычайных справаў абвесціла правядзенне з 1 па 30 лістапада абласнога месячніка пажарнай бяспекі. Гэтая мера выклікана значным ростам колькасці пажараў, што адбываюцца па віне грамадзянаў.

Паводле словаў Іны Матусевіч, інспектара пажарнай службы Ленінскага раёна, за дзевяць месяцаў бягучага года ў вобласці здарылася 1093 пажары, загінула 70 чалавек, сярод іх і дзіця. Самая распаўсюджаная прычына пажараў - неасцярожнасць у абыходжанні з агнём.

Падчас месячніка плануецца выданне адмысловай радыёгазеты і шэрагу тэлеперадачаў на супрацьпажарную тэматыку. Супрацоўнікі пажарнай службы будуць выступаць з лекцыямі ў школах, ужо распрацаваныя ўзоры агітацыйных плакатаў.

У Цэнтры пажарнай бяспекі па завулку Дзяржынскага,15 штодзень працуе музей, дзе можна даведацца пра гісторыю пажарнай службы, паглядзець тэхнічныя сродкі, з якімі працуюць пажарныя.

Павал Мажэйка

Сойм БНФ шукае будучага прэзыдэнта!

21 кастрычніка адбыўся чарговы Сойм БНФ «Адраджэньне» й Партыі БНФ. Асноўнай тэмай Сойму стала падсумаваньне станоўчых вынікаў восеньскіх акцыяў «Байкот-2000» і арганізацыйныя высновы зь іх. З дакладамі выступілі старшыня БНФ Вінцук Вячорка, намесьнік старшыні В.Івашкевіч, а таксама рэгіянальныя лідары.

Лідар Партыі Вінцук Вячорка ахарактарызаваў асноўныя дасягненьні, зробленыя намаганьнямі аб'яднанай апазыцыі. Было адзначана, што відавочная перамога абранай стратэгіі адбылася дзякуючы зладжанай працы Каардынацыйнай рады дэмакратычных сілаў, якая на сёньня зьяўляецца рэальным цэнтрам апазыцыі. Асаблівую ўвагу спадар Вячорка надаў дзейнасьці апазыцыйных сілаў на месцах, адзначыўшы, што сёлетні восеньскі ўздым дэмакратычнага руху стаў агульнабеларускім. «Дзякуючы намаганьням рэгіянальных камандаў, акцыі адбыліся амаль усюды, дзе былі заплянаваныя, менавіта актыўнасьць рэгіёнаў паказала рэжыму, а таксама ўсёй міжнароднай супольнасьці рэальную сілу, якой з'яўляецца апазыцыйны рух у Беларусі», - заявіў Вінцук Вячорка.

Сябры Сойму віталі стаўленьне міжнароднай супольнасьці да вынікаў выбараў, прызнаных недэмакратычнымі і несвабоднымі. Адзін з прыярытэтаў у далейшай працы быў нададзены зьнешнепалітычнай дзейнасьці. Да канца кастрычніка будзе доўжыцца збор подпісаў за правядзеньне дэмакратычных прэзыдэнцкіх выбараў, што зараз мае істотнае значэньне. Было вырашана правесьці 4 лістапада Соймавую канфэрэнцыю, на якой мяркуецца ўхваліць крытэрыі падбору кандыдата ў прэзыдэнты ад аб'яднанай апазыцыі, а таксама плян яго вылучэньня, прымальныя для БНФ «Адраджэньне». Адзначана, што далейшая праца дзеля свабоды й незалежнасьці Беларусі патрабуе большай арганізацыі, наладжваньня больш трывалых кантактаў з рэгіёнамі, супрацоўніцтва паміж палітычнымі партыямі й грамадзкімі аб'яднаньнямі, ня толькі сталічнымі, але і рэгіянальнымі. Перамога, якую атрымала стратэгія апазыцыйных сілаў на выбарах 15 кастрычніка, павінна стаць агульнавядомай у Беларусі і за яе межамі. З гэтай нагоды быў прыняты Зварот Сойму БНФ «Адраджэньне» да беларускага народу й міжнароднай супольнасьці.

Ул. інф.

Зварот Сойму БНФ «Адраджэньне» да беларускага народу й міжнароднай супольнасьці

15 кастрычніка 2000 году апошні дыктатар Цэнтральна-Ўсходняй Эўропы зрабіў спробу ўзаконіць вынікі дзяржаўнага перавароту 1996 году праз выбары ў гэтак званую «палату прадстаўнікоў». БНФ «Адраджэньне» разам з усімі арганізацыямі, што ўваходзяць у Каардынацыйную раду дэмакратычных сілаў, заклікаў людзей да байкоту выбарчага фарсу. У выніку беларускі народ падтрымаў нас, масава не прыйшоў на псэўдавыбары, а прамаскоўскі рэжым пацярпеў сакрушальную паразу. Нягледзячы на пагрозы, прымус і прапагандовую хлусьню, рэальная яўка на гэтак званыя «выбары» па краіне склала менш за 45 адсоткаў, а ў гарадох - каля 30. Гэтага факту ўлады не здолелі схаваць нават шляхам шырокамаштабных адкрытых фальсыфікацыяў. Кампанія «Байкот-2000» скончылася нашай агульнай перамогай.

Вялікая падзяка ўсім, хто мужна даносіў да людзей слова праўды праз улёткі, пікеты, наладжваньне масавых акцыяў у гарадох краіны. Засьведчылі грамадзянскую адказнасьць усе грамадзяне, што не паддаліся на ўціск і пагрозы ўладаў ды не пайшлі на выбарчы спэктакаль. Асобнае слова павагі адрасуем тым сябрам выбарчых камісыяў, што не спалохаліся ціску й магчымых рэпрэсыяў ды не пагадзіліся фальсыфікаваць вынікі «выбараў». Вялікую ролю адыграла тая незалежная прэса, што не падыгрывала рэжыму, а аб'ектыўна інфармавала чытачоў пра кампанію «Байкот-2000». У Беларусі пачынае фармавацца дзеяздольная дэмакратычная грамадзянская супольнасьць.

Надыходзіць час падрыхтоўкі да 2001 году - паваротнага ў найноўшай беларускай гісторыі, калі дзеля ўратаваньня незалежнасьці Бацькаўшчыны дыктатура мусіць сысьці: шляхам прэзыдэнцкіх выбараў альбо іншым чынам. Мы запрашаем да кааліцыйнага супрацоўніцтва ўсіх незалежнікаў і дэмакратаў, у тым ліку й тых, хто паспрабаваў удзельнічаць у фарсе, але атрымаў заканамерную й плянаваную рэжымам паразу. Але палітыкі, якія ўпарцяцца ў памкненьні легітымізаваць «палатку» сваім удзелам у бясконцых, як цяпер відаць, давыбарах у яе, не зьяўляюцца нашымі саюзьнікамі й ня могуць разглядацца як удзельнікі дэмакратычный кааліцыі. Мы выказваем слова ўхвалы міжнароднай супольнасьці, урадам эўрапэйскіх краінаў, ЗША й Канады, міжнародным арганізацыям, якія не прызналі фарсу 15 кастрычніка за свабодныя й справядлівыя выбары. Тым самым міжнародная дэмакратычная супольнасьць дала нам, беларускай дэмакратычнай апазыцыі, шанец не дапусьціць легітымізацыі рэжыму й пераняць палітычную ініцыятыву. Заклікаем усіх, каму дарагія ідэалы дэмакратыі ды хто разважліва думае пра стабільнасьць у Цэнтральна-Ўсходняй Эўропе, працягваць ізаляцыю рэжыму Лукашэнкі, прызнаваць толькі легітымны Вярхоўны Савет і не надаваць ніякага міжнароднага прызнаньня незаконна заключаным ад імя беларускага народу саюзным пагадненьням з Расеяй.

21 кастрычніка 2000 году

Заява каардынацыйнага камітэта «Гродзенская ініцыятыва»

Паводле афіцыйных дадзеных, выбары дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага Сходу 15 кастрычніка адбыліся ва ўсіх 13 акругах Гарадзенскай вобласці, а ўдзел у выбарах прыняло каля 68 працэнтаў выбаршчыкаў. Гэта самы высокі паказчык па краіне, чаго не было на Гарадзеншчыне на папярэдніх выбарах.

Гарадзенскія праваабарончыя і грамадскія арганізацыі, якія ўваходзяць у склад Каардынацыйнага камітэта «Гродзенская ініцыятыва», кантралявалі выбарчы працэс на ўсіх яго этапах праз нагляданне на выбарчых участках, паралельны падлік галасоў, збор дадзеных з афіцыйных і незалежных крыніцаў інфармацыі. Было складзена больш за 200 актаў і заяваў аб парушэннях. Аналіз гэтых дадзеных паказвае, што афіцыйна прадстаўленыя вынікі галасавання атрыманыя за кошт шматлікіх грубейшых парушэнняў выканаўчай уладай, выбарчымі камісіямі, адміністрацыямі прадпрыемстваў і ўстановаў дзеючага заканадаўства краіны, у тым ліку і Выбарчага Кодэкса. Ніколі яшчэ «вертыкаль» на Гарадзеншчыне не працавала так інтэнсіўна і з такой колькасцю парушэнняў законаў. Галоўным спосабам забяспечыць 50-працэнтную яўку выбаршчыкаў было парушэнне права гарадзенцаў на свабоду ўдзелу ў выбарах. Паводле загаду з аблвыканкама, адміністрацыі прадпрыемстваў і ўстановаў вобласці ўсіх узроўняў шляхам пагрозаў, шантажу і запалохвання прымушалі сваіх падначаленых ісці на ўчасткі для галасавання. Найбольш моцнаму ўціску падвергліся жыхары інтэрнатаў і студэнты. У парушэнне Выбарчага Кодэкса, участковыя камісіі перадавалі звесткі аб прозвішчах непрагаласаваўшых кіраўніцтвам прадпрыемстваў, навучальных установаў, камендантам інтэрнатаў, якія персанальна прымушалі людзей ісці галасаваць. Такім прымусам была дасягнута 19-працэнтная яўка выбаршчыкаў на выбарчыя ўчасткі па гораду Гродна яшчэ да 15-га кастрычніка.

У парушэнне Выбарчага Кодэкса, створаныя раённымі адміністрацыямі ўчастковыя выбарчыя камісіі ў большасці сваёй складаліся з супрацоўнікаў аднаго прадпрыемства ці ўстановы, а старшынёй камісіі абіраўся прадстаўнік адміністрацыі гэтага прадпрыемства, непасрэдны кіраўнік сябраў камісіі на працы. Такім чынам, была створана цалкам падкантрольная «вертыкалі» сістэма правядзення праз выбары ў палату неабходных людзей. Участковыя камісіі на выбарчых участках, у парушэнне Выбарчага Кодэкса, стваралі перашкоды наглядальнікам выконваць свае абавязкі: абмяжоўвалі магчымасць назіраць за сталамі для выдачы бюлетэняў і выбарчымі скрынямі; адмаўляліся даваць інфармацыю пра ход працэсу галасавання, колькасць атрыманых бюлетэняў, колькасць датэрмінова прагаласаваўшых ды іншае; забаранялі наглядальнікам непасрэдна назіраць за працэсам падліку галасоў; адмаўляліся прымаць і рэгістраваць заявы ад назіральнікаў наконт выяўленых парушэнняў Выбарчага Кодэкса. Прадстаўнікі выканаўчай улады непасрэдна і па тэлефоне кіравалі дзейнасцю ўчастковых выбарчых камісіяў у час галасавання.

Гэтыя дзеянні стварылі ўмовы для фальсіфікацыі вынікаў выбараў як па колькасці тых, хто прыняў удзел у галасаванні, так і па выніках галасавання за таго ці іншага кандыдата. У выніку, як і папярэджвалі гарадзенскія дэмакратычныя арганізацыі, якія байкатавалі выбары, улада зрабіла тыя вынікі, якія ёй былі патрэбныя. Пацверджаннем гэтаму з'яўляецца і тое, што «вертыкаль» правяла абранне ўсіх тых кандыдатураў, якія былі запланаваныя ёю яшчэ задоўга да выбараў. Мы, кіраўнікі дэмакратычных палітычных і грамадскіх арганізацыяў горада Гродна, заяўляем, што праведзеныя гарадзенскімі ўладамі «выбары» з'яўляюцца спектаклем з заранёў размеркаванымі ролямі, спланаванымі вынікамі, дзе выбаршчыкі апынуліся ў ролі безгалосых выканаўцаў.

Такім чынам, існуючым рэжымам ствараецца паслухмяны орган, у якога толькі адна функцыя - легітымізацыя і захаванне ўлады Лукашэнкі. Для грамадзянаў Беларусі гэта азначае яшчэ большае збядненне, рост коштаў, беззаконне і бесперспектыўнасць жыцця.

19.10.2000 г.
г.Гродна

«Воры в законе», што ў перакладзе з рускай мовы гучыць як «Палатка законатворцаў»

«Каб нацыя стала свабоднай,
Ёй варта толькі захацець гэтага».
Лафайет (1789 г.)

Памятаеце, пры развітанні з «незаменнымі» палатнікамі А.Р. гаворыць астатнім пра іх незаменнасць і запэўнівае (?!) тых у перавыбарах у новую палатку. (Ат, ніякая яна не новая - старая). А тым, хто здуру не патрапіць у яе, ён гаворыць: «Живите честно - чужого не берите» (?!). Я гэта так разумею, што ў палатцы яны кралі? («Брать чужое» - гэта красці). З чаго гэта законатворцаў «наставляет на путь истинный» чалавек, які сам павінен ім падпарадкоўвацца? Бо прэзідэнт як ні круці - выканаўчая ўлада, і ён сам павінен трымаць адказ перад палаткай - ці чэсна жыў і ці не браў чужога.

Ведае штосьці пра іх, у такім выпадку, А.Р., што нам з вамі ведаць не патрэбна. (Вось гэта «чужого не берите»). А як жа! Чатыры гады таму выканаўчая ўлада купіла законатворчую з вантробамі, калі прызначыла палатку кантраляваць...сябе. Абсурд! Так, але не поўны. Поўны абсурд надышоў тады, калі выканаўчая ўлада (прэзідэнт) падмяла пад сябе і судовую ўладу. Глядзіце: выступае Васілевіч (сакратар Канстытуцыйнага суда) і выказвае падзяку прэзідэнту (выканаўчая ўлада) за вялікую падтрымку і дапамогу ў судовай сістэме ў краіне. Якую падтрымку? Што яны там у судзе, паспіваліся, ці што? Ён жа (суд), на маю думку, павінен быць незалежным, асабліва ад выканаўчай улады. Але ж які там незалежны, калі час ад часу (у залежнасці ад інтарэсаў) прэзідэнт бярэ «пад свой кантроль» тое ці іншае рашэнне «незалежнага» суда і выносіць свой прысуд. (Памятаеце, што прэзідэнт гаворыць пра аднаго з палітыкаў у апале? Маўляў, «па закону ён павінен сядзець шэсць гадоў, а мы яго выпусцілі»). Зараз, я думаю, мой чытач, ты здагадаўся, чаму наша дрэва ўлады мае толькі адну галіну, ды й тая паўсухая і з адным лістом. Такое дрэва не жыццядзейнае, таму ў краіне хаос і крадзеж чужога, асабліва на месцах. Так і атрымліваецца, што палатка ў нас - «хозяина»; а пра тое, што ў палатцы крадуць, «хозяин» даў зразумець. І ў гэтай палатцы, як у той турме, трэба, бадай што, вешаць лозунг «На свободу с чистой совестью». Памятаеце - «не кради»? Значыць, хто не можа з чыстым сумленнем - гайда тады ў палатку! Прыйшлі і засталіся. З 40 «абраных» ажно 22 - былыя палатнікі (гэта яшчэ першы тур). Вось і думаю я: дзе ж логіка? А логіка акурат у абсурдзе. Таму зноў «абраным» першапалатнікам прапаную прышпіліць да штрыфеляў пінжакоў па два значкі. А калі яны дойдуць так (падпарадкоўваючыся абсурду) да палаты N6 - лічыць гэта за вялікі «абсурд» і ўзнагародзіць такіх палатнікаў ордэнамі «Абсурд» усіх 6-ці ступеняў за выключнае дасягненне імі палаты N6 з пажыццёвым утрыманнем у гэтай палаце без выхаду ў людзі. За асаблівыя «заслугі» можна ў той жа 6-й палаце паставіць бюст героя. Асабліва «ганаровым» дазволіць браць прозвішчы праваадыроў (таго ж Напалеона).

А зараз крыху пра тых апазіцыянераў, у каго не вытрывалі нервы, хто зрабіў фальстарт і ўвязаўся ў гонку за месца ў палатцы. Дарэчы, у гэтай гонцы ім адразу далі зразумець: чужыя тут «пралятаюць». Правільна гаварыў А.Р. перад выбарамі: «Куда они лезут? Там сильные игроки». У тым і справа. Прасцей кажучы, там гульня без правілаў. А калі зусім сур'ёзна - якая там гульня, калі «сильные игроки» гуляюць у падкіднога дурня, якога беларусы падкінулі самі сабе не так даўно.

Канешне, калі вельмі карціць, дык і ў гэтых умовах можна знайсці шлях у палатку. Пахваліць уладу, напрыклад, альбо паздзекавацца з апазіцыі, як той Навасяд. Так падкалупнуць апазіцыю, у якой, дарэчы, сам нядаўна ашываўся, гэта трэба ўмець! (Што робіць з людзьмі пагарда і фанабэрыя!) У суботняй «Панараме» ён з годнасцю, што заслугоўвае лепшага скарыстання, кпіў з апазіцыі, маўляў: «самі пішуць - самі і чытаюць». Канешне, самі! Хто ж яшчэ, апрача зняволенага, будзе чытаць у турме пра цяжкае жыццё ў няволі? (Усе мы зараз і знаходзімся - хто ў палітычным, хто ў эканамічным, хто ў маральным, хто ў прамым сэнсе - у зняволенні). Хіба пра гэта будуць чытаць «наглядчыкі» ды іх прыхвасні? Ды лепей пісаць самім, чым самім вылучацца, выбіраць, і самім для сябе быць абраным у палатку. А потым хтосьці за вас будзе пісаць указы, дарэчы, таксама для сябе, але без вас. Ведаеце, каго я маю на ўвазе, «товарищи» навасяды? Яго! Сапраўднага Апазіцыянера з вялікай літары. Крыўдна, праўда, што ў апазіцыі ён...да свайго народа. Не ведаю - чаму, але, у адрозненне ад вас, я яму веру, веру ў яго шчырае памкненне давесці распачатую ім справу да канца...у сэнсе катастрофы. Сваёй ці Беларусі - гэта ўжо іншая справа.

З прывітаннем,
Палат Абсурдаў,
грамадзянін РБ

P.S. Калі будзеце галасаваць 29 кастрычніка, памятайце: вы галасуеце за Расею. А што хоча ад вас пуцінская «прагматычная» Расея? Бясплатны транзіт газу, нафты і ўсяго іншага, што можна збагрыць Захаду. Бясплатныя вайсковыя базы, радыёлакацыйныя станцыі. А гэта ўсё будучыя экалагічныя катастрофы. Нам мала аднаго Чарнобыля? А вось Расея збіраецца абараняцца. З выказвання дэпутата Дзярждумы спадара Рагозіна, сакратара Кангрэса Расейскіх абшчынаў: «У нас будет только два союзника - армия и флот». Як бачыце, пра Беларусь тут нічога няма. Далей: «Главное (у аб'яднанні) для России в том, что войска NATO никогда не будут стоять под Смоленском». Заўважце: пра Беларусь тут ані слова. Таму не галасуйце за Расею, каб не было позна. Бо тады ўжо мы з вамі на сваёй скуры выпрабуем прымаўку «Москва слезам не верит». І памятайце: альбо мы будзем мачыцца ў беларускай прыбіральні, альбо нас будуць «мочить в русском сортире». «Однозначно»!

Як пенсіянера Піваварчыка дзяржава «абула» на курсе Нацбанка

Гісторыя гэтай спрэчкі пенсіянера Генрыха Піваварчыка з беларускай дзяржавай цягнецца з сярэдзіны 1996 года. Такая працягласць толькі падкрэслівае ўвесь абсурд справы.

Сутнасць яе вось у чым. Дзевятага траўня 96-га спадар Піваварчык выехаў у Злучаныя Штаты Амерыкі паводле запрашэння Міжнароднага Чырвонага Крыжа для ўдзелу ў перазахаванні ў горадзе Брыджпарт (штат Пенсільванія) парэштказ свайго дзядзькі з усімі належнымі вайсковымі ўшанаваннямі ветэрана вайны. Перад ад'ездам у яго ўзнікла праблема з беларускай мытняй у аэрапорце «Менск-2». Мытныя правілы дазвалялі вывозіць 500 даляраў, а Піваварчык меў яшчэ дадатковых 640 «баксаў». Мытнікі паведамілі яму, што гэтыя грошы ён можа пакласці на рахунак мытні, якая гарантуе іх поўнае вяртанне пасля прыезду з Амерыкі. Пры такіх умовах спадар Генрых са спакойнай (ці не вельмі, але што зробіш) душою перадаў грошы на захаванне мытні, атрымаў квіток і адбыў у Штаты.

Паколькі ў Амерыцы цэлы клан ягоных сваякоў, Генрых, маючы візу на шэсць месяцаў, вярнуўся дахаты толькі ў снежні. У той жа мытні «Менск-2» спадару Піваварчыку паведамілі, што ягоныя грошы даўно зніклі ў агульным дзяржаўным катле, і прапанавалі атрымаць іх у рублях па курсу, які дзейнічаў на момант перадачы на захаванне дзяржаве (па 15 000 рублёў за даляр). Але Піваварчык не пагадзіўся з такой пастаноўкай пытання і напісаў у пракуратуру краіны. Адтуль прыйшоў адказ намесніка пракурора М.Снегіра, маўляў, грошы сканфіскаваныя правільна, бо ёсць такі загад старшыні мытнага камітэта ад 7сакавіка 1997 года, каб вяртаць ў рублях і па смешнаму курсу. (Трэба адзначыць, што беларускі грамадзянскі Кодэкс разумее юрыдычны змест дамовы захавання зусім інакш, а менавіта: захавальнік нясе поўную адказнасць за захаванне перададзенай яму маёмасці. Але пра гэта М.Снегір спадару Піваварчыку не паведаміў).

Генрых Вацлававіч Піваварчык не пагадзіўся з пракурорам і напісаў міністру юстыцыі, у якога запытаў: ці можа дзейнічаць загад галоўнага мытніка адносна дзеянняў, якія былі зробленыя да выдання загаду. Спачатку Міністэрства юстыцыі культурна «бартанула» Піваварчыка - адказала, што не тлумачыць мытнае заканадаўства грамадзянскім асобам. Але спадар Генрых зноў напісаў міністру, заявіў, што ён не патрабуе ніякіх тлумачэнняў мытнага заканадаўства, а толькі прапануе адказаць канкрэтна: «Распаўсюджвае загад мытні ад 97-га года сваё дзеянне на падзеі года 96-га ці не?» І тады першы намеснік міністра юстыцыі В.Галаванаў адказаў, што нормы гэтага загаду не могуць мець дачынення «да праваадносінаў, якія ўзніклі ў 1996 годзе».

Як можа ўпэўніцца чытач, Генрых Піваварчык - чалавек настойлівы. Сёння ён збіраецца звярнуцца ў суд і спагнаць грошы ў прымусовым парадку. Без сумнева, Праўда (дый нават беларускі Закон) на ягоным баку. Гісторыя гэтая паказвае, што наша дзяржава не лічыцца з правамі чалавека на прыватную ўласнасць і не саромеецца абдзіраць нават пенсіянераў самым нахабным чынам. «Я прывёз з Амерыкі пашпарт дзядзькі, выдадзены яму царскімі ўладамі пры выездзе ў 1913 годзе, - расказвае Генрых Вацлававіч. - У пашпарце пададзеныя вытрымкі з тамтэйшых мытных правілаў. Дык вось, падданы імператара мог вывезці з Расеі тады да кілаграма залатых вырабаў, пуд срэбра, а ўсяго астатняга - паводле патрэбы».

У чым мараль? Можа, у тым, што той цар быў крыху прыстойнейшым?

Сяргей Самасей

Залаты кастрычнік 2000-га

Сёлета прырода зрабіла нам сюрпрыз. Надвор'е выдалася надзвычай сонечным. Наперадзе - лістапад, і нас яшчэ чакаюць холад і дождж, але ўжо зараз можна сказаць, што восень атрымалася насамрэч залатой.

Да 25 кастрычніка на працягу трох дэкадаў (34 дні) у нас фактычна не было дажджу. Для вяскоўцаў гэта проста сапраўдны падарунак на ўборку бульбы і буракоў. Не трэба корпацца ў балоце і праз кожныя паўгадзіны кідаць працу ды бегчы хавацца ад дажджу ў бліжэйшы арэшнік.

А вось увесну мы яшчэ можам узгадаць гэты кастрычнік нядобрым словам. У пачатку месяца сеялі азімыя культуры, а для развіцця зерня неабходна вільгаць.

З такім незвычайным надвор'ем звязана й бадай самая паэтычная з'ява прыроды - лістапад. Дрэвы змянілі афарбоўку і стракацяць жоўтымі, чырвонымі да карычневымі плямамі сёлета даўжэй, чым звычайна.

Таму і лістапад атрымаўся познім. Прычына гэтага - вельмі цёплае надвор'е. У гэтым годзе ў асобныя дні тэрмометры паказвалі 20-23 градусы. За апошнія дзесяцігоддзі такія цёплыя кастрычнікі назіраліся толькі ў 1995-1996 гадах. Сярэднямесячная тэмпература тады была на 1-2 градусы па Цэльсію вышэй за норму, якая складае 5-8 градусаў.

Звязваюць такія змены ў прыродзе з глабальным пацяпленнем клімату ў выніку гаспадарчай дзейнасці чалавека. За апошнія 100 гадоў сярэднегадавая тэмпература ў свеце падвысілася на 1,5 градуса. Гэта, як сцвярджаюць спецыялісты, вельмі шмат.

Алеся Сідлярэвіч

Салдат у пінжаку і гальштуку

У мінулы чацвер Гародню наведаў лідар незарэгістраванай Беларускай партыі Свабоды Сяржук Высоцкі. Ён завітаў на паседжанне Маладога Фронту, дзе ў кампаніі найбольш радыкальна настроенай апазіцыйнай моладзі правёў дзьве гадзіны.

Спадар Высоцкі выказаў занепакоенасць тым, што Гародня стала кузьняй кадраў для «Русского национального единства». Маўляў, у Менску і Гомлі РНЕшнікамі кіруюць гарадзенцы.

Гутарылі таксама пра палітычную сітуацыю ў краіне. Спадар Высоцкі даводзіў, што Беларусі сёньня неабходна радыкальная апазіцыя, і не ў форме хлопчыкаў для біцьця. «Нам мала ахоўваць лідараў апазіцыі ці езьдзіць у лес трэніравацца, - казаў лідар БПС. - Мы палітычная партыя, якая ўдзельнічала ў выбарах, і мы вучым людзей найперш быць духоўнымі змагарамі».

Адпаведна словам Сяржука Высоцкага, БПС налічвае сёньня некалькі соцень маладых людзей, пераважна студэнцкага ўзросту, якія кіруюцца нацыянальна-вызвольнай ідэяй. Партыя не атрымала ніводнага замежнага гранта - існуе на сяброўскія складкі і ахвяраваньні беларускіх бізнэсоўцаў. Бэпээсаўцы не баявікі, праста вымушаныя гартаваць мускулы, каб умець абараніць і краіну, і дзяўчыну на дэманстрацыі, і старога на вуліцы. Спадар Высоцкі, напрыклад, ніколі не насіў камуфляж ці берцы, бо лічыць, што салдатам можна быць нават у пінжаку й гальштуку.

«Я шакіраваны той цеплынёй, зь якой мяне сустрэлі ў Гародні, - падзяліўся ўражаньнямі спадар Высоцкі напрыканцы сустрэчы. - Відавочна, што за апошнія тры гады тут вырасла новая кагорта маладых людзей, больш рашучых і валявых».

Юлія Дарашкевіч

Ці стане Гродна турысцкай Мекай?

Ці верыцца вам, што адным са значных артыкулаў даходу гарадскога бюджэту Гродна можа стаць турызм? Загадчыца Лабараторыі рэгіянальнай культуры ГрДзУ, кандыдат гістарычных навук Святлана Куль-Сяльверстава ў гэтым абсалютна ўпэўненая. Гродна і яго наваколле ўяўляюць, лічыць яна, не меншы інтарэс для турыстаў, чым іншы еўрапейскі старажытны горад, які папаўняе свой бюджэт за кошт цікаўных іншаземцаў.

Гарадзеншчына даволі падрабязна вывучаная гісторыкамі. За апошнія сем гадоў адбылося не меней за 20 канферэнцыяў, прысвечаных асобным мясцінам з багатым гістарычным мінулым. Па кожнай з іх сабраныя матэрыялы, якіх болей чым дастаткова для распрацоўкі турыстычных маршрутаў. А чаго каштуе адзін Аўгустоўскі канал! Гэта і скарбніца унікальных гістарычных звестак, і своеасаблівы этнаграфічны і прыродны запаведнік, і, нарэшце, проста водны шлях, што злучае тры краіны. На байдарцы можна прапльць па ім з Польшчы ў Літву праз Беларусь. Дык чаму ж няма турыстычных аўтобусаў на плошчах нашага старажытнага горада нават у выхадныя дні, чаму не шпацыруюць іх пасажыры ў суправаджэнні экскурсаводаў па вузкіх вулачках Гродна?

Дзейнасць 16-ці гарадзенскіх турфірмаў заключаецца, у асноўным, у продажы пуцёвак нашым грамадзянам, якія жадаюць адпачыць у іншых краінах. Практычна ніводная з гэтых турфірмаў не прываблівае турыстаў звонку. Прычынаў тут некалькі. Адсутнасць рэкламы (на Захадзе для многіх Беларусь - белая пляма), неразвітасць турысцкай інфраструктуры, г.зн. камфартабельных умоваў пражывання і адпачынку на маршрутах. Але галоўная прычына - нявыгаднасць, а дакладней, стратнасць гэтага роду дзейнасці для турфірмаў з-за высокіх падаткаў. І ўсё-ткі, лічыць Святлана Яўгенаўна, нават пры сённяшнім стане справаў у турбізнесе, трэба займацца і ўязным турызмам.

Чакаць будаўніцтва камфартабельных гатэляў на турыстычных маршрутах Беларусі можна яшчэ не адзін дзесятак гадоў. Ды і не відаць нешта інвестараў, якія захочуць укласці ў гэтую справу свае грошы. Затое моладзевы і мемарыяльны - гэтыя два віды турызму - маглі б і зараз развівацца і даваць прыбытак. Першы - таму, што студэнты і старшакласнікі не надта патрабавальныя да камфорту, але пры гэтым цікаўныя. Відавочна, што яны складуць асноўны кантынгент аматараў воднага турызму. Мемарыяльны турызм - гэта наведванне тых мясцінаў, куды людзі едуць, каб ушанаваць памяць, схіліць галовы. Уласна кажучы, мемарыяльны турызм існуе ў нас і зараз, але ў дзікунскім выглядзе. Людзі наведваюць мясціны Адама Міцкевіча, Элізы Ажэшкі, Стэфана Баторыя, храмы, могілкі. Групы прыязджаюць са сваімі экскурсаводамі, што знаёмыя з мясцовай гісторыяй павярхоўна.

Усе гэтыя і шмат іншых праблемаў беларускага турбізнесу дзеячы, якія маюць да яго дачыненне, будуць абмяркоўваць на II Рэспубліканскім семінары, што будзе праходзіць 15-18 лістапада ў Гродне. У яго праграме прадугледжаны «круглы стол» па праблемах інфармацыйнай падтрымкі, у якім возьмуць удзел фотаклубы, рэкламныя агенцтвы і СМІ.

Ніна Палуцкая

Іншасвет праз фотааб'ектыў

У галерэі «У Майстра» адкрылася выстава фотамастака Юрыя Палуцкага пад назвай «Прыадкрыццё сябе».

Гэта першая персальная выстава гарадзенскага фотааматара ўяўляе сабою творчы вынік сёлетняга міжнароднага фотапленэру «Артэко», арганізаванага сумесна польскімі і беларускімі фотаклубамі.

Паколькі ўвагу арганізатараў «Артэко» прыцягваюць праблемы экалогіі ды аховы помнікаў архітэктуры, то і галоўнымі тэмамі работаў Юрыя Палуцкага сталі прырода, вада, архітэктура. Вада і яе жыхары, магчыма, цікавяць мастака з прафесійнага пункту гледжання, бо ён нейкі час працаваў іхтыёлагам. Здымкі ж архітэктурных помнікаў рабіліся ў Гродне, Наваградку, Нясвіжы, мястэчках Келецкага ваяводства (Польшча).

Фотаработы Юрыя выклікаюць інтарэс і з таго пункту погляду, што гэта - «чыстая фатаграфія», без аніякай тэхнічнай апрацоўкі. Тое, што бачна, так бы мовіць, няўзброенным вокам і што ёсць у прыродзе на дадзены момант - адлюстравана на фотаздымку. У гэты тэзіс ля некаторых здымкаў верыцца з цяжкасцю, надта ўжо незвычайныя колеры і святлацені іграюць на іх.

З формай аўтар і наогул абыходзіцца смела, павялічвае і вылучае міні-элементы ў свеце раслінаў - і яны пачынаюць жыць сваім жыццём. Групіруе вялікія формы архітэктуры - і манументальныя абрысы дзіўным чынам змяняюцца да памераў замочнай шчыліны.

«Мая выстава звязана з маёй асобай, - гаворыць Юрый Палуцкі. Вы глядзіце на мае фотаздымкі - значыць глядзіце на свет маімі вачыма...».

Ганна Макоўская

На здымку: падчас адкрыцця фотавыставы Юрыя Палуцкага (крайні справа)

Ды-джэі з выканкама

Падчас кастрычніцкай прэс-канферэнцыі «У полі зроку - непаўналетнія» супрацоўнікі службаў аховы правапарадку прызналі, што злачыннасць сярод непаўналетніх застаецца на ранейшым узроўні.

Так, на 5 кастрычніка дзецьмі і падлеткамі ўжо было ўчынена 601 злачынства і паўтары тысячы правапарушэнняў па Гарадзенскай вобласці. Гэта на ўзроўні мінулага года. Асабліва насцярожвае рост крымінальнай сітуацыі ў Лідзе, на Слонімшчыне, Ваўкавышчыне, у горадзе Гродна. Уладзімір Куратчык, адказны сакратар камісіі па справах непаўналетніх, звярнуў асаблівую ўвагу на рост п'янства - кожны чацвёрты ўчыніў злачынства ў стане ап'янення, 50 працэнтаў усіх правапарушэнняў - ізноў жа п'янства. На ўліку ў камісіях па справах непаўналетніх вобласці стаіць амаль 2000 падлеткаў.

Прычынамі складанага крымінальнага становішча сярод дзяцей і моладзі былі названыя дэградацыя сям'і, злыя гены і эканамічны крызіс. Ян Казак, старшы ўпаўнаважаны па асабліва важных справах упраўлення УУС, шчыра прызнаў, што «якое грамадства - такая і моладзь».

Да традыцыйных мераў барацьбы са злачыннасцю малалетніх прылічваюцца штрафы - як з бацькоў, так і з недарасткаў. Апрача таго, школы ды іншыя навучальныя ўстановы абавязаныя праводзіць па дзве дыскатэкі ў выхадныя і святочныя дні для арганізацыі культурнага адпачынку моладзі. Вельмі ўзрушылу супрацоўнікаў камісіяў па справах непаўналетніх падчас нядаўніх рэйдаў па гарадскіх дыскатэках той факт, што хлопцы і нават дзяўчаты 16-18 гадоў не саромеюцца купіць і піць піва. Больш таго. Дыскжакеі, напрыклад, у «Гродне» падаліся камісіі непрафесійнымі, а дыскатэка - неарганізаванай і нетэматычнай. Уладзімір Куратчык з гэтай нагоды зазначыў, што начальніцы ўпраўлення культуры аблвыканкама Л.Кадзевіч прапанавана арганізаваць курсы «павышэння кваліфікацыі» для дыск-жакееў.

Альтэрнатыўны погляд на праблему і шляхі яе вырашэння прапанавалі нетрадыцыйныя ўдзельнікі прэс-канферэнцыі. Каардынатар праекту ЮНІСЕФ «Глабальны рух у інтарэсах дзяцей» Віталь Ніканóвіч прывёў з сабой юных турыстаў, харцэраў, эколагаў, БСМаўцаў. Яны прэзентавалі свой, пазітыўны і самастойны, падыход да ўласных праблемаў, гатоўнасць змагацца са СНІДам, п'янствам, злачыннасцю, а таксама за свае правы.

Алена Сіневіч

дэкада

кастрычнік 2000

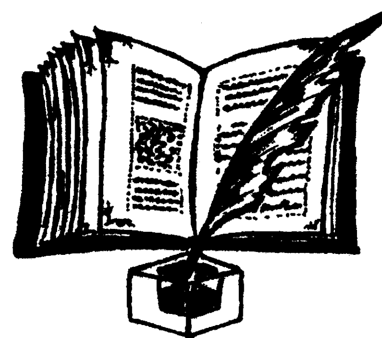

Літаратурна-мастацкі выпуск

Папярэдняя сустрэча

У мінулых нумарах ПАГОНЯ паведамляла пра стварэнне Гарадзенскага клуба паэтаў, а таксама пра ягоны першы крок - выданне паэтычнай анталогіі «Лябірынты прывіднага замку». Героі гэтага літаратурна-мастацкага выпуску, тры аўтары анталогіі - Анатоль Брусевіч, Васіль Дзівашэвіч і Віктар Шалкевіч - людзі зусім розныя. Як паводле ўзросту, адукацыі, прафесіі, так і паводле сваіх творчых зацікаўленняў.

Анатоль Брусевіч скончыў аддзяленне беларускай мовы і літаратуры Гарадзенскага дзяржуніверсітэта імя Я.Купалы, там жа магістратуру. Яшчэ у школьныя гады выдаў свой першы зборнік вершаў «Дуэль», друкаваўся ў айчынных газетах і часопісах.

Васіль Дзівашэвіч (Акудовіч) таксама скончыў вышэйзгаданую навучальную установу, толькі аддзяленне фізікі. Зараз працуе інжынерам ВА «Хімвалакно». Ён з'яўляецца ініцыятарам і ўдзельнікам шматлікіх мастацкіх перформансаў і акцыяў. Друкаваўся ў часопісе «Калосьсе».

Ну, а небезвядомы Віктар Шалкевіч увогуле зорка тэатра і кіно. Пасля заканчэння Беларускага тэатральна-мастацкага інстытута (зараз Беларуская акадэмія мастацтваў) стварыў шмат яркіх і запамінальных вобразаў на сцэнах Гарадзенскіх драматычнага і лялечнага тэатраў, зняўся ў фільмах «Плач перапёлкі» І.Дабралюбава, «Слёзы блуднага сына» В.Аслюка, «Салодкі яд кахання» В.Дашука. Як бард выпусціў касеты ўласных песень «Правінцыя», «Смутны беларускі блюз», «Балады і рамансы».

У наступным выпуску «Дэкады» мы пазнаёмім чытачоў з іншымі аўтарамі анталогіі «Лябірынты прывіднага замку» і сябрамі Гарадзенскага клуба паэтаў.

Анатоль Брусевіч
Галюцынацыі

N1

Цэлы тыдзень стаяла глухая ноч. Ейны каменны твар выпраменьваў жорсткасьць і адначасна абыякавасьць. Толькі на сёмыя суткі на правай сьцяне Маўклівага Сусьвету зазьзяла санца ў постаці гіганцкай мэдузы.

На падлозе перакрыжаваліся цені трох пытаньняў, якія Гаспадар Маўклівага Сусьвету мусіў задаць Маці, Сястры і Сябру.

«Навошта ты нарадзіла мяне?»

«Чаму ня можаш быць маёй каханкай?»

«Ці адменіш памерлага бацьку?»

Толькі Сябра адказаў правільна, бо шукаў замест сэнсу нонсэнс.

Сонца высахла, і Сусьвет агарнула Вечная Ноч з каменным, жорсткім і абыякавым тварам.

N2

Шлях пачынаўся з пустэльні. Мёртвы Акіян быў Амэгай.

З тае пары, як Вандроўнік пакінуў за сабой першыя адбіткі сьлядоў, Сусьвет зьмяніў 111 абліччаў, таму нельга было ўзгадаць самую дасканалую маску.

Толькі Нуль, Які стаўся німбам і зьзяў над галавой Вандроўніка мноствам варыяцый шэрасьці, паранейшаму нагадваў пра існаваньне Альфы.

N3

За чорнымі кратамі радкоў - Каханьне і Вера. Спадзяваньне зрабілася вольным матыльком, і яго паклікаў Агонь.

«Каханая, мне было страшна, але калі я абняў цябе і твой подых стаўся маім, страх разьвеяўся і зьнік, як зьнікае туман у промнях сонца».

Тры рытуальныя колы, кожнае з якіх складзена зь пяці срэбнікаў і аднаго крыжыка, ляглі на нашыя душы і думкі.

Шэсьць. Шэсьць. Шэсьць.

«Любая, я піў нектар тваіх пацалункаў, ня здольны спатоліць смагу. Я веруў, што гэтыя вусны належаць толькі мне».

Калі гадзіньнік прабіў свой апошні дванаццаты раз, Ён прыйшоў. Ягоныя крылы былі цямнейшыя за неба, што агарнула нас. Твой шлюбны вэлюм афарбаваўся ў колер ночы.

«Даруй мне, я ня змог пакінуць Юду».

Ці дойдзе мой ліст на той сьвет?

N4

Карабель прыкавалі да Скалы, і тая пацягнула яго за сабой у нямое падарожжа па бяскрайніх прасторах цнатлівай рэчаіснасьці.

Сотні выспаў, якія сьляпілі вочы празьмернай дасканаласьцю, трапляліся на іхнім шляху.

Каля выспы Паэтаў Карабель патануў, а Скала развалілася на тысячы дробных аскепкаў. Гэтай трагедыі на Выспе ніхто не заўважыў, бо кожны быў заняты сваімі ўласнымі вельмі важнымі справамі.

Паэты Ма і Па корпаліся ў вялізнай кучы сьмецьця, шукаючы ці то філязофскі камень, ці то паэта Гу, які зьнік невядома куды. Вакол іх, асядлаўшы іржавую ровай пёўку, насіўся паэт Бр, думаючы што вось-вось адарвецца ад зямлі і ўзьнясецца пад аблокі.

Уздымаючы сьцяну пылу, паэт Чо цягаў сухое ламачча і саджанцы, у якіх чамусьці адсутнічала карэньне - ён марыў пасадзіць сад, каб ня бачыць смуроднай кучы.

«Нешта па-за Выспай памерла,» - ледзь чутна выгукнула паэтка Бі, але яе словы напаткаў лёс Карабля і Скалы.

Анатоль Брусевіч

Віктар Шалкевіч
Патрыятычна-гуманістычная дзіцячая полька

Пайшлі дзеці-беларусы
ў лес зялёны пагуляць.
Сядзеў маскаль на галіне -
пачалі яго лапаць.

Ля-ля-ля! Ля-ля-ля!
Мы злапалі маскаля!

Так ужо пішчаў і трохся
брудны шэры маскалёк:
«Адпусьцеце мяне, дзеткі,
я жыву непадалёк.

Не чужы я вам, рабяты,
не якісь там сьлізкі гад,
і пашаны большай варты -
я ваш найстарэйшы брат.

Ля-ля-ля! Ля-ля-ля!
Я - ваш найстарэйшы брат!

«Але ты прыгожа сьвішчаш!
Памятай на ўсе часы -
не пагань больш, маскалішча,
беларускія лясы!

Брудны, шэры, недарослы,
ад цябе смурод і хмель!
Зноў як зловім - пафарбуем
ў колер бель-чырвона-бель!

Ля-ля-ля! Ля-ля-ля!
Адпусьцілі маскаля!

Reqiem па настаўніцы

Паволі, стомлены ходою,
Паміж сасон, паміж бяроз
Ідзе настаўніца са школы,
Павесіўшы свой доўгі нос.

Ні хлеб, ні сала, ні пажыткі
У цяжкай торбе на плячэ -
Яна завэдзганыя сшыткі
З сабой дахаты валачэ.

Яе сюды прыслалі зь Війску,
З далёкае Абі-ракі.
Гаворыць дрэнна па-расійску
Мясцовыя каталікі...

Гублялася ў начы дарога.
Няпэўным больш рабіўся крок.
Маўкліва выглядаў з-за стога
Лабасты беларускі воўк.

Ён не канчаў старэйшых клясаў
І патрыётам ён ня быў,
Бо толькі ведаў слова «Мяса!»
І слова гэтае любіў...

Спатканьне скончылася брыдка...
З разоры сонейка ўстае.
Валяюцца на сьнезе сшыткі
І буркі белыя яе...

Файны літаратар з анекдоту

Беласточчына заўсёды была багатая на постаці, якія захоўвалі дух беларускасці ды зараджалі ім сваіх сяброў і знаёмых, нават калі тыя і не з'яўляліся беларусамі. Умовы для культурнага самавыяўлення і самазахавання ніколі не былі занадта спрыяльнымі. Татальная паланізацыя і камерцыяналізацыя - бадай, галоўныя перашкоды развіцця і пашырэння беларушчыны ў Польшчы. Але апошнім часам сітуацыя неяк стабілізавалася. Вядома, не без чыннага ўдзелу актывістаў беларускага руху. Здараецца, што ініцыятыва адной асобы ці індывідуальны праект уплывае на свядомасць людзей куды больш, чым заклікі той ці іншай палітычнай групоўкі. Да такіх арыгінальных асобаў належыць літаратар і радыёжурналіст з Гайнаўкі Міхась Андрасюк.

- Спадар Міхась, нашае знаёмства пачалося з бюлетэня «Гайнаўская панарама», які Вы наважыліся самастужна выпускаць. Як нарадзілася ідэя выдання?

- Рэч у тым, што Гайнаўка не мела ўласнай газеты, дзе б асвятлялася мясцовае жыццё. Таму я пастанавіў выпускаць раз на месяц бюлетэнчык на восем старонак, які б не займаўся вялікімі справамі, а даваў крыху публіцыстыкі, культуры і літаратуры. Але бракуе аўтараў, няма выдавецкай традыцыі. Пакуль што ёсць недабудаваны Музей беларускай культуры, бібліятэка музея і надзея, што гэтае месца стане некалі сапраўдным культурніцкім цэнтрам.

- Калі не хапае мясцовых аўтараў, дык хто ж друкуецца ў «Гайнаўскай панараме»?

- Друкуюцца і беларусы, і палякі з усёй Беласточчыны. Гэта якраз месца, дзе ўжываюцца дзве мовы і дзе можна паказаць свае літарацкія здольнасці. Друкаванае ж слова застаецца!

- Раскажыце крыху пра сябе, бо чытачу ў Беларусі Ваша творчасць, за выняткам надрукаванага ў восьмым нумары «Калосься» апавядання «Заўзятарка літаратуры», не вядомая...

- Нарадзіўся я ў вёсцы Войнаўка, якая паўстала ў XVI стагоддзі на мяжы Вялікага княства Літоўскага і Каралеўства Польскага, а зараз дажывае свае апошнія гады. Скончыў беларускі ліцэй у Гайнаўцы, працаваў настаўнікам розных дысцыплінаў. У тым ліку фізікі, бо катастрафічна не хапала кадраў. Пасля рабіў помнікі, працаваў на будоўлі, быў паштальёнам... Але стала пісаў, з пачатковай школы. Памятаю, перачытаў усю гайнаўскую бібліятэку ды падумаў, што і сам змагу пісаць. Тады акурат быў конкурс для пачаткоўцаў, на які дасылалі творы аўтары з усёй Польшчы. Дык мне пашанцавала! Я ўзяў першае месца, і мой твор надрукавалі ў зборніку...

- Як складалася Ваша літаратурная кар'ера далей?

- Аніяк. Жыццёвыя абставіны павярнуліся так, што я закінуў пісанне. Але здарыўся анекдатычны выпадак. Нехта знайшоў у беластоцкай «Ніве» мае старыя вершы і надрукаваў. На публікацыю адгукнуўся сам Сакрат Яновіч і даслаў мне ліст. Пасля ў той жа «Ніве» спрабаваў свае сілы як фэльетаніст. Яўген Міранoвіч нават прапанаў мне весці рубрыку «У кіпцюрах цэцэрука». Апошнім часам пішу невялічкія апавяданні. Назбіралася цэлая кніжка пад назваю «Добрыя чэрці». Яе рэдагуе Сакрат Яновіч. Кніга мае выйсці ужо ў лістападзе.

- Што ж, віншую! Але зарабляеце Вы на жыццё не літаратурай, а журналістыкай, працуючы на Радыё Рацыя...

- Мне стала хацелася чагосьці новага, я і не думаў, што сяду за мікрафон. Як выявілася, гэта вельмі цікава! Напрыклад, з пятніцы на суботу ў прамым эфіры вяду праграму «Рацыя ноччу» - гутару са слухачамі.

- Пра што?

- Тэмы гутарак самыя розныя. Пра грошы, шчасце, каханне, нават пра кашулю на балконе. Карацей, пра ўсё, што хвалюе слухачоў. Галоўнае - жывы кантакт між людзьмі. Людзі тэлефануюць і гавораць, хто як можа: па-беларуску, па-польску, на трасянцы... Але імкнуцца па-беларуску, бо Радыё Рацыя - беларуская станцыя.

- Дзякуй за размову. Поспехаў Вам на ніве пашырэння беларушчыны!

Гутарыў Ігар Гандлеўскі

Юры Карэйва

***

Сачу за адлётам
чародаў птушыных
у вырай,
абмыты сьлязамі дажджоў,
крышталем расы дрогкім
з голкі шыпшыны,
сплываю ім,
долу зьлятаю
ды ўжо,

што неяк здавалася
звыклым бясконца, -
зьнікае
скрозь вечны
ў душы маёй сьлед,
дзе гэты ўва мне -
жывой кроплі пад сонцам
разьліўся,
адбіўся,
зьмясьціўся
ўвесь сьвет...

Цяжка паверыць - апошнія вершы?

Вядомы беларускі паэт Леанід Галубовіч вось ужо колькі гадоў заяўляе, што кінуў пісаць вершы. І сапраўды, цяпер у айчынным друку не часта можна напаткаць ягоныя паэтычныя радкі. Затое апошнім часам ён паспяхова практыкуецца ў іншым, але далёка не новым для яго амплуа, - у галіне крытыкі і публіцыстыкі. Напрыклад, у газеце «Наша свабода» вядзе літаратурную рубрыку. Летась выйшла ягоная кніга «Зацемкі з левай кішэні», у якую ўвайшлі так званыя назіранні з натуры з філасофскім абагульненнем, партрэтныя замалёўкі і г.д.

І вось яшчэ адна акцыя неардынарнага «традыцыяналіста». Таварыства Вольных Літаратараў выпусціла «Апошнія вершы Леаніда Галубовіча». Адмыслова да пяцідзесяцігоддзя, якое паэт адзначыў у жніўні! Кніга выдадзена элітарным накладам у 150 асобнікаў на ахвяраванне прадпрымальніка з Гайнаўкі Аляксандра Палескага.

У зборніку, як і чакалася, Леанід Галубовіч паўстае перад чытачом як чулліві лірык, філігранны майстар слова і заўзяты патрыёт малой радзімы, які не можа пагадзіцца на гвалтоўныя сацыяльна-палітычныя перамены ў нашай краіне. Свае вершы ён прысвячае аднавяскоўцам, бацькам, былым аднакласнікам (якія трагічна загінулі), жонцы, дачцэ, калегам-літаратарам, нават палітвязьням А.Шыдлоўскаму і В.Лабковічу... Адчуваецца, як лірычны герой Галубовіча ўвесь час пакутуе ад успамінаў, асацыяцыяў ды ўласных перажыванняў:

Як цяжка жыць нашчадкам, калі продкі
У спадчыну пакінулі прыгон...
Дзяды мае, бацькі, дзядзькі і цёткі,
Прыміце нізкі рабскі мой паклон.
Рахманыя, пакорныя, нямыя,
Вачыма праглядзеўшы дол руды...
Ніхто вас ад зямлі ўжо не адыме -
З яе ўзышлі і сыдзеце туды...

У кнізе пераважае мінорны настрой. Дастаткова перачытаць вершы «На могілках», «Пакінуты цень» ці «Ноч у бацькоўскім ложку». Але ёсць у Леаніда Галубовіча і вершы пра каханне, у якіх Эрас паўстае ва ўсёй сваёй першабытнай красе:

Я ўвайду ў прыцягальны твой неруш -
Цёмна-сташна-глухое нутро, -
Нібы ў нетры лясныя, дзе звяру
Невядома ні зло, ні дабро...(...)
Гэтак тоўміць таемнае шчасце!
Так, як тоіць прырода сама

Галубовіч Леанід. Апошнія вершы Леаніда Галубовіча. Бібліятэка часопіса «Калосьсе», Полацк, 2000. - 76с

Ў чалавеку жывёльныя жарсці,
Без якіх чалавека няма...

Прычым каханне ў Галубовіча не ўмоўна-паэтычнае, а вельмі рэальнае. Чытаеш - і візуальна ўяўляеш усю карціну падзеяў. Ажно самому хочацца кінуцца ў эратычнае атхланне.

...ложак рассцелены - белым-белы,
і ты сваім залатым целам,
бы месяц - з воблака, сыходзіш прочкі
з апалай долу начной сарочкі...
святлом асьлеплены, я ступаю,
табе насустрач, бо й ты - сляпая...
І ўжо не ложак, а жарсці ложа...
О, больш, чым можаш, Ты дай нам, Божа...

Зрэшты, лірычны герой Галубовіча не пазбаўлены і самаіроніі, нават калі яму хочацца кахацца ў экстрэмальных умовах:

...Я б у Афрыку паехаў,
Там - бананы і какосы...
Во, была б душы пацеха!
Пагальцаў бы голы-босы...
Загарэў бы да чарноцця,
І ў пяску зварыўшы яйкі,
Не хаваўся б за лахмоцце
Ад пагляду негрыцянкі.

Нешта не верыцца, што вершы, змешчаныя ў гэтай цудоўнай кнізе сапраўды для паэта Леаніда Галубовіча апошнія. У пяцьдзесят гадоў жыццё яшчэ не канчаецца. Гэта якраз самы зеніт мужчынскае сталасці і самавітасці. Тым больш у многіх вершах паэт выглядае напалову маладзейшым, чым ёсць на самой справе. Таму і пішуцца такія вершы, як «Сон»:

...На развіхуранай пасцелі,
Дзе сон, бы снег, глухі і лёгкі -
Мы над зямлёй з табой ляцелі,
Падушкі сцяўшы, як аблокі...
І нецявала сіл прачнуцца,
І плоць спакусна песціў д'ябал -
І не магла ты мне вярнуцца
Дзяўчынай, жонкай, маці... бабай...
На райскім воблачным атласе -
Без слоў, без слёз і без жадання -
Ты ўпершыню мне пачалася
З рабра і боскага дыхання...

Сто лят табе, спадар Галубовіч!

Людвік Сарока

Васіль Дзівашэвіч

Жадаю - проста быць! Сьвятла!

* * *

О, чорны восеньскі спакой,
прывязаны да лёсу жорстка!
Пакінуты даўно пакой,
пісьмовы стол з шурпатай дошкай,

падараваны, каб вучыць
маю раўню, а мо й старэйшых...
Ды часам чутка прагучыць
аб посьпехах маіх найлепшых.

Жадаю - проста быць! Сьвятла!
Хачу палаць адным парывам,
каб песьня зноў шпарчэй плыла
ды не зматкала над абрывам.

Хачу бо ведаць - я такі,
які я ёсьць, і ёсьць найлепшы.
Да мэты рушу напрасткі
ці на кані, ці нават пешкі.

* * *

Чырвоны колер - зь белых мрояў.
Чарговы вальс і - перадых...
У недагледжаных пакоях
гук вальсу трэцца аб мой слых.

Сілкуюцца друкарскім мёдам
мая каханка і мой кот,
мой дух сьвяты жыве смуродам.
А восень пліўчыцца праз плот.

Чырвонакрылыя дзіцяткі
той перасьпелае пары,
як карнавухія ягняткі
на яснай сіні, - рэж, бяры!

* * *

Патлатым вераском,
жалобнаю кантоўкай
чарнее церняў сонм
(ён недарэчны зноўку).

Хрыпаты адгалос
на крок чужой дзяржавы
адпудзіў чорны стос
крылатых і цяжарных.

Над месячным ільдом,
што ў цемразі іскрыцца,
я стукаюся лбом
і не магу маліцца.

Ніякія вершы

Надыйдзе дзень, звычайны, шэры
і высьсе з ночы цішыню.
Адчыненыя Поўняй дзьверы
нізрынуць цемру за Зямлю.

І выпхнецца з-пад броў усьмешка
на зло зашэранаму дню,
і зь небам парадніцца сьцежка -
лязом зьбялелага вагню.

Напаўзастылыя хвіліны
пакінуць змрок, сьцякуць з папер,
і зноў пахмурныя хваіны
затуляцца ў сівы каўнер.

* * *

Княгіня пэндзлем стварае далі.
Колеру цьвілі лясны пэйзаж.
Старыя фарбы дрэвы зьлізалі.
Нам не сустрэцца. Няўтульна аж.

Бясконца восень змагаецца зь дзедам,
шкадуе для велічы ўласных пакрас.
Знайдзі прыгажосьць
і раскошу зьведай,
пусьці ўсю веліч пад рыфмаў прас.

Прамый паэтам мясцовым вушы.
Натхненьне дай дойлідам
і мастакам.
Тады заваюем свабоду і рушым,
пакінем нашчадкам
адноўлены храм.

Васіль Дзівашэвіч

Ружовы туман пачырванеў

Апошні нумар часопіса «ARCHE-Скарына» (№6) добра павесяліў аматараў беларускага прыгожага пісьменства. Мне дык асабліва весела стала пасьля прачытаньня артыкула Павала Абрамовіча «Дубавец і Ластоўскі». Ну добра, з Ластоўскім усё зразумела, не пасьпелі беларускія літаратуразнаўцы распытаць пісьменьніка пра акалічнасьці напісаньня хрэстаматыйнага тэксту «Сплачвайце доўг». Але ж спадар Дубавец, дзякуй Богу, жывы й здаровы. Чаму б маладым дасьледчыкам не запытацца ў яго асабіста: чаго дамагаўся крытык, калі надрукаваў «Ружовы туман» у «ЛіМе»?

Абрамовіч перакананы, што Дубавец заклікаў тутэйшую грамадзкасьць распачаць «пераасэнсаваньне вартасьцяў беларускай савецкай літаратуры». На жаль, малады аўтар не напісаў: якім чынам. Узяць, ды адцурацца ад набыткаў «сацрэалізму», так бы мовіць, «па поўным сьпісе»? Ці правесьці сартаваньне - адных налева, другіх направа?

Дык якім чынам, менавіта ў 1998 годзе, пасьля надрукаваньня Дубаўцовага «Ружовага туману» можна было пачаць «пераасэнсаваньне»? Маладыя інтэлектуалы пакуль здольныя толькі ставіць праблемы, выносіць абвінавачвыя прысуды й ганіць усіх - ад ТБМ да ТВЛ. Прынамсі, я ў сваім артыкуле, які быў напісаны ў рэчышчы палемікі, выкліканай «Ружовым туманам», прапаноўваў адзін са шляхоў - стварыць незалежны літаратуразнаўчы часопіс, каб супольна пачаць выбудоўваць новую парадыгму беларускай літаратуры. Ва ўсім сьвеце падобныя задачы ставяцца перад прафэсыйнымі літаратуразнаўцамі, якія складаюць падручнікі й пішуць артыкулы для энцыкляпэдыяў. Ці маглі беларускія прафэсары й члены-карэспандэнты зрабіць пераасэнсаваньне ў 1998 годзе? Вядома, не. Бо давялося б перагледзець самых сябе. Гэты працэс будзе адбывацца пасьлядоўна, пры зьмене пакаленьняў. Імклівы перагляд культурніцкіх каштоўнасьцяў можа надарыцца толькі пры таталітарных рэжымах. Пісала ж Весьлава Шымборская камуністычныя вершы (гл. часопіс «Nihil», 1999): «Просьбу маю - у Партыю прыміце/ Хачу паміраць камуністам». А пры вольнай, капіталістычнай Польшчы Нобэлеўскую прэмію атрымала.

У галовах маладых дасьледчыкаў усё перабльталася, як у таго гэроя з энэрэмаўскай песьні «Кумба», які з роспачу выгукае: «А-а-а, перапуталася ўсё ў галаве!..» Яны вольна, як трукачы ў цырку, робяць падмену паняцьцяў і ўвесь час сьлізгаюць па паверхні. (Робяць нумар, прысьвечаны постмадэрнізму, і ні слова ня кажуць пра беларускі постмадэрнізм. Не сасьпелі? Постмадэрновыя практыкі? Ці дасьледчыкі?).

Паспрабуем патлумачыць моладзі на простым прыкладзе. Возьмем здаровую, дэмакратычную краіну. Раптам у ёй нараджаецца пісьменьнік, які пачынае пісаць творы пра таталітарнае грамадзтва, прычым на поўным сур'ёзе, а не выкрываючы зьвярыную сутнасьць тыраніі, як гэта рабіў Оруэл. Пісаць геніяльна. Ці набудзе вядомасьць такі пісьменьнік? Ці будуць патрабаваць яго «пераасэнсаваць»? Калі варты - набудзе, нават можа перітварыцца ў модна-га, культавага, - хто яго ведае, што ім там жадаецца ў дэмакратычным сьвеце?

Найбольшую шкоду маладым інтэлектуалам і канцэптуалістам робіць тое, што яны акрамя культуры, нібыта, займаюцца яшчэ й «вялікай» палітыкай. Прычым, настолькі сур'ёзна, што згубілі ўсе «азімуты й румбы». Таму, напэўна, Віктар Мухін, актыўны аўтар «Скарыны» і нядаўні выпускнік беларускага ліцэя, у рэцэнзіі «Ці не ўзвышэнцы ўваскрэслі?» называе ўжо знаёмы нам артыкул Дубаўца «Чырвоным туманам» замест «Ружовага». І найлепшыя ў Беларусі карэктары гэтага не заўважаюць. Увогуле, гэтая рэцэнзія яшчэ больш павесяліла публіку (**«Наша Ніва» ад 9 кастрычніка 2000**). Выяўляецца, маем ужо сваіх узвышэнцаў! Вось так, - ні больш, ні менш! А хто яшчэ пахваліць, калі ня самі сябе.

Адзін мой знаёмы пісьменьнік з гумарам называе ARCHE часопісам «рэдактараў і карэктараў». Сапраўды: дзе ж узоры новых, бездакорных, аўтэнтычных, мастацкіх тэкстаў? Няўжо акрамя Адама Глёбуса больш нікога няма?

Алесь Аркуш

Таленты ў кроплях дажджу

У мінулую суботу ў Беластоку былі падведзеныя вынікі V Агульнапольскага конкурсу беларускай паэзіі і прозы. Удзел у ім ўзялі 45 маладых і сталых самадзейных аўтараў. Сярод журы былі вядомыя беларускія і польскія паэты ды літаратуразнаўцы: Надзея Артымовіч, Янка Трацяк, Ежы Плутовіч, Віталь Луба. Арганізавала конкурс рэдакцыя газеты «Ніва» і Беларускі Саюз Рэспублікі Польшча.

У прадмове да кнігі «У кроплях дажджу», выдадзенай па выніках конкурсу, Янка Трацяк не ўтойвае свайго задавальнення: «Не можа быць сумневу ў тым, што ў літаратуру ідуць (а некаторыя, магчыма, ужо і прыйшлі) своеасаблівыя і адметныя таленты, цікавыя сваімі летуценнямі, назіраннямі, пазнаннем свету і непрадказальнасцю... І кожнае іх слова, як кропля дажджу, тая кропля, без якой, часам, засыхаюць рэкі і азёры...».

Пераможцы сярод паэтаў і празаікаў вызначаліся па трох узроставых катэгорыях. У групе наймаладзейшых першым месцам былі адзначаныя Кацярына Ярашэвіч і Аляксандра Максімюк, другім - Анэта Галімская. Сярод шкаляроў - Юрка Буйнюк і Барбара Казімярук. З дарослых паэтаў і празаікаў вылучаныя Уладзімір Саўчук, Марк Рубашэўскі і Мікалай Лук'янюк.

«глыбока...
на самым дне
маёй душы
дрэмле затопленая
ў праменнях
тваіх усмешак
радасць майго жыцця
такая залежная ад цябе
але такая незнаёмая табе
чакае свайго няўхільнага
канца»

У паэтычнай імпрэсіі Кацярыны Ярашэвіч адчуваецца надзвычайная моц маладой дзявочай душы.

Павал Мажэйка

Панядзелак, 30

НАШЕ КИНО

9.00 Сегодня в программе.
9.05 Любовь по-русски. Жанна Прохоренко и Александр Михайлов в мелодраме Валерия Лонского "ПРИЕЗЖАЯ". 1977 г.
10.40 Мультфильм "Мелочи жизни". 1977 г.
10.50 Человек с ружьем. Борис Галкин, Михай Волонтир и Анатолий Кузнецов в боевике Михаила Туманишвили "ОТВЕТНЫЙ ХОД". 1981 г.
12.10 Евгений Леонов и Николай Караченцов в трагикомедии Виталия Мельникова "СТАРШИЙ СЫН". 2 серии. 1975 г.
14.20 Киноновелла "Дорогие мама и папа!" 1992 г.
14.35 Лекарство против стресса. Александра Захарова, Алексей Серебряков, Никита Джигурда и Игорь Бочкин в авантюрной комедии Александра Полынникова "ТОНКАЯ ШТУЧКА". 1999 г.
16.00 КиНовости.
16.10 Черно-белое золото. Георгий Жженов, Михаил Ножкин, Олег Жаков и Ефим Копелян в приключенческом фильме Вениамина Дормана "ОШИБКА РЕЗИДЕНТА". 2 серии. 1968 г.
18.25 Алексей Баталов и Нееле Ожелите, Вера Глаголева и Никита Михайловский в мелодраме Родиона Нахапетова "ЗОНТИК ДЛЯ НОВОБРАЧНЫХ". 1986 г.
19.50 Лекарство против стресса. Александр Михайлов, Людмила Нильская, Елена Соловей и Юрий Яковлев в кинокомедии Евгения Матвеева "БЕШЕНЫЕ ДЕНЬГИ". 1981 г.
21.15 КиНовости.
21.25 Владимир Машков, Елена Шевченко и Константин Степанков в кинодраме Романа Балаяна "ДВЕ ЛУНЫ, ТРИ СОЛНЦА". Россия - Украина. 1998 г.
22.55 Завтра в программе.
23.00 Лекарство против стресса. Михаил Жаров, Людмила Целиковская, Вера Орлова, Андрей Тутышкин и Павел Шпрингфельд в комедии Константина Юдина "БЛИЗНЕЦЫ". 1945 г.

МИР КИНО

9.30 Сегодня в программе.
9.35 КиНовости.
9.45 Арнольд Шварценеггер, Джеймс Коберн, Джеймс Каан и Ванесса Уильямс в фантастическом боевике Чака Рассела "СТИРАТЕЛЬ" (США). Д-13.
11.35 Эрик Штольц, Дэрил Ханна и Кэмпбелл Скотт в романтической комедии Роджера Хеддена "ВЕСЕЛАЯ ЖИЗНЬ" (США). Д-13.
13.00 Джон Уэйн и Джордж Кеннеди в вестерне Эндрю МакЛаглена "КЭХИЛЛ, ШЕРИФ СОЕДИНЕННЫХ ШТАТОВ" (США). Д-13.
14.40 Джеми Ли Кертис, Уильям Болдуин, Дональд Сазерленд и Джоанна Пакула в фантастическом триллере Джона Бруно "ВИРУС" (США). Д-13.
16.20 Орсон Уэллс, Лоуренс Харви, Клаус Кински и Сильва Кошина в историко-приключенческой драме Роберта Сьодмака "БИТВА ЗА РИМ" (ФРГ - Западный Берлин - Италия - Румыния). Д-17.
17.50 КиНовости.
18.05 Джеймс Маршалл и Кристина Эпплгейт в драме Майкла Пасернека "ВИБРАЦИИ" (США). Д-13.
19.50 Эдвард Джон Стейзак в боевике "ДЕНЬ ПАНТЕРЫ" (США). Д-13.
21.15 КиНовости.
21.30 Тэд Дэнсон, Мария Кончита Алонсо, Ричард Маллиган и Пол Сорвино в комедии Блэйка Эдвардса "НУ И ДЕЛА!" (США). Д-13. Премьера.
23.00 - 0.35 Шанна Рид в триллере "НОЧНОЙ ЗВОНОК" (США). Д-17.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр"
9.15 Аэробика
9.40 Шахматы. Матч на первенство мира. Гарри Каспаров-Владимир Крамник
10.10 "НХЛ - Плюс"
10.40 Американский футбол. События недели
11.10 Теннис. Международный турнир "Кубок Кремля". Финалы. В перерывах (12.00, 15.00) - "Пресс-центр"
17.25 "Фан-клуб американского футбола"
17.55 "Пресс-центр"
18.10 "Железный фактор". Чемпионат России по пауэрлифтингу. Передача из Сочи. Часть 3-я. Тележурнал
18.55 Хроника недели
19.25 Программа передач на завтра
19.30 "Большой ринг"
21.30 Теннис. Турнир из серии Masters (Штутгарт, Германия)
23.00 Новости
23.15 "Железный фактор". Тележурнал

Аўторак, 31

НАШЕ КИНО

9.05 Черно-белое золото. Георгий Жженов, Михаил Ножкин, Олег Жаков и Ефим Копелян в приключенческом фильме Вениамина Дормана "ОШИБКА РЕЗИДЕНТА". 2 серии. 1968 г.
11.20 КиНовости.
11.30 Алексей Баталов и Нееле Ожелите, Вера Глаголева и Никита Михайловский в мелодраме Родиона Нахапетова "ЗОНТИК ДЛЯ НОВОБРАЧНЫХ". 1986 г.
12.55 Лекарство против стресса. Александр Михайлов, Людмила Нильская, Елена Соловей и Юрий Яковлев в кинокомедии Евгения Матвеева "БЕШЕНЫЕ ДЕНЬГИ". 1981 г.
14.20 Владимир Машков, Елена Шевченко и Константин Степанков в кинодраме Романа Балаяна "ДВЕ ЛУНЫ, ТРИ СОЛНЦА". Россия - Украина. 1998 г.
15.50 КиНовости.
16.00 Черно-белое золото. Георгий Жженов, Михаил Ножкин, Ефим Копелян и Ростивлав Плятт в приключенческом фильме Вениамина Дормана "СУДЬБА РЕЗИДЕНТА". 2 серии. 1970 г.
18.30 Людмила Крылова, Лидия Федосеева и Маргарита Кошелева в киноповести Василия Ордынского "СВЕРСТНИЦЫ". 1959 г.
19.45 Лекарство против стресса. Анатолий Папанов, Сергей Мигицко, Нонна Мордюкова, Валерий Носик, Вячеслав Невинный и Леонид Куравлев в эксцентрической комедии Леонида Гайдая "ИНКОГНИТО ИЗ ПЕТЕРБУРГА". 1977 г.
21.15 КиНовости.
21.25 Приз "Ника". Сергей Маковецкий, Виктор Сухоруков, Анжелика Неволина и Динара Друкарова в криминальной драме Алексея Балабанова "ПРО УРОДОВ И ЛЮДЕЙ". 1998 г. Д-17.
22.55 Завтра в программе.
23.00 Звездный билет. Лидия Смирнова в лирической комедии Владимира Корш-Саблина "МОЯ ЛЮБОВЬ". 1940 г.

МИР КИНО

9.30 Сегоддня в программе.
9.35 КиНовости.
9.45 Шанна Рид в триллере "НОЧНОЙ ЗВОНОК" (США). Д-17.
11.20 Джеймс Маршалл и Кристина Эпплгейт в драме Майкла Пасернека "ВИБРАЦИИ" (США). Д-13.
13.05 Эдвард Джон Стейзак в боевике "ДЕНЬ ПАНТЕРЫ" (США). Д-13.
14.30 Тэд Дэнсон, Мария Кончита Алонсо, Ричард Маллиган и Пол Сорвино в комедии Блэйка Эдвардса "НУ И ДЕЛА!" (США). Д-13.
16.00 Ума Турман, Дэбни Колман и Джоанна Кэссиди в мелодраме Джона Бурмана "ДОМ ТАМ, ГДЕ СЕРДЦЕ" (США). Д-17.
17.45 КиНовости.
18.00 Эдвард Джон Стейзак в боевике "УДАР ПАНТЕРЫ" (США). Д-17.
19.30 Тэд Прайор, Роберт Дави, Бо Хопкинс и Тони Кертис в детективе "ЦЕНТР ПАУТИНЫ" (США). Д-13.
21.05 КиНовости.
21.20 Мари Гиллиан, Алекс Деска, Лючия Бозе и Валерия Голино в драме "ГАРЕМ" (Турция - Италия - Франция). Д-17. Премьера.
23.05 - 0.30 Линетт Уолден и Крис Милки в триллере "КИЛЛЕРША" (США). Д-17.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр"
9.15 Аэробика
9.40 Американский футбол. Чемпионат НФЛ. "Вашингтон Редскинс"- "Теннесси Тайтэнс". Передача из США
11.55 "Пресс-центр"
12.10 Аэробика
12.35 Хроника недели
13.00 Теннис. Турнир из серии Masters (Штутгарт, Германия)
14.30 "Железный фактор". Чемпионат России по пауэрлифтингу. Передача из Сочи. Часть 3-я. Тележурнал
15.15 "Пресс-центр"
15.30 Гольф. Чемпионат PGA-2000
16.40 Американский футбол. Чемпионат НФЛ. "Вашингтон Редскинс" - "Теннесси Тайтэнс". Передача из США. В перерыве (18.00)- "Пресс-центр"
19.00 "Звездный вторник"
20.15 "Пресс-центр"
20.30 Полеты на воздушных шарах. Чемпионат мира-2000
21.00 "Короли бильярда"
21.30 "Горячий песок". Тележурнал
22.00 Шахматы. Матч на первенство мира. Гарри Каспаров - Владимир Крамник
22.40 Новости
22.55 Теннис. Турнир из серии Masters (Штутгарт, Германия)

Серада, 1

НАШЕ КИНО

9.05 Черно-белое золото. Георгий Жженов, Михаил Ножкин, Ефим Копелян и Ростислав Плятт в приключенческом фильме Вениамина Дормана "СУДЬБА РЕЗИДЕНТА". 2 серии. 1970 г.
11.35 КиНовости.
11.45 Людмила Крылова, Лидия Федосеева и Маргарита Кошелева в киноповести Василия Ордынского "СВЕРСТНИЦЫ". 1959 г.
13.00 Лекарство против стресса. Анатолий Папанов, Сергей Мигицко, Нонна Мордюкова, Валерий Носик, Вячеслав Невинный и Леонид Куравлев в эксцентрической комедии Леонида Гайдая "ИНКОГНИТО ИЗ ПЕТЕРБУРГА". 1977 г.
14.30 Приз "Ника". Сергей Маковецкий, Виктор Сухоруков, Анжелика Неволина и Динара Друкарова в криминальной драме Алексея Балабанова "ПРО УРОДОВ И ЛЮДЕЙ". 1998 г. Д-17.
16.00 КиНовости.
16.10 Георгий Жженов, Петр Вельяминов, Леонид Броневой и Борис Химичев в приключенческом фильме Вениамина Дормана "ВОЗВРАЩЕНИЕ РЕЗИДЕНТА". 2 серии. 1982 г.
18.20 Сергей Шакуров и Всеволод Шиловский в киноновелле Александра Панкратова "ЛАБОРАТОРИЯ". 1979 г.
18.55 Киносреда. Жестокий романс. Лариса Гузеева, Алиса Фрейндлих, Андрей Мягков и Никита Михалков в мелодраме Эльдара Рязанова "ЖЕСТОКИЙ РОМАНС". 2 серии. 1984 г.
21.15 КиНовости.
21.25 Анатолий Папанов в трагикомедии Геннадия Полоки "ОДИНОЖДЫ ОДИН". 1974 г.
23.05 Кинокалендарь. К 100-летию со дня рождения Михаила Астангова. Василий Ванин, Михаил Астангов, Марина Ладынина и Михаил Жаров в кинодраме Ивана Пырьева "СЕКРЕТАРЬ РАЙКОМА". 1942 г.

МИР КИНО

9.35 Киновости.
9.45 Лили Томлин, Эрика Элениак, Дэбни Колман, Роб Шнайдер и Лиа Томпсон в комедии Пенелопы Сфирис "ДЕРЕВЕНЩИНА В БЕВЕРЛИ-ХИЛЛЗ" (США). Д-13.
11.15 Линетт Уолден и Крис Милки в триллере "КИЛЛЕРША" (США). Д-17.
12.40 Ума Турман, Дэбни Колман и Джоанна Кэссиди в мелодраме Джона Бурмана "ДОМ ТАМ, ГДЕ СЕРДЦЕ" (США). Д-17.
14.25 Тэд Прайор, Роберт Дави, Бо Хопкинс и Тони Кертис в детективе "ЦЕНТР ПАУТИНЫ" (США). Д-13.
16.00 Мари Гиллиан, Алекс Деска, Лючия Бозе и Валерия Голино в драме "ГАРЕМ" (Турция - Италия - Франция). Д-17.
17.50 КиНовости.
18.05 Владимир Октавек и Эвитал Дикер в боевике Пола Николаса "НОЧЬ СТРЕЛКА" (США). Д-17.
19.45 Лили Томлин, Эрика Элениак, Дэбни Колман, Роб Шнайдер и Лиа Томпсон в комедии Пенелопы Сфирис "ДЕРЕВЕНЩИНА В БЕВЕРЛИ-ХИЛЛЗ" (США). Д-13.
21.20 КиНовости.
21.35 Дон Джонсон и Стефани Цимбалист в драме "ЭЛВИС И КОРОЛЕВА КРАСОТЫ" (США). Д-13. Премьера.
23.15 - 0.50 Пэтси Кенсит и Юрген Прохнов в остросюжетном фильме Энтони Пэйджа "ЧЕЛОВЕК-БОМБА" (ФРГ - Великобритания).

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр"
9.15 Аэробика
9.40 Шахматы. Матч на первенство мира. Гарри Каспаров-Владимир Крамник
10.10 "Фан-клуб американского футбола"
10.40 "Звездный вторник"
11.50 "Пресс-центр"
12.05 Аэробика
12.30 Полеты на воздушных шарах. Чемпионат мира-2000
13.00 Теннис. Турнир из серии Masters (Штутгарт, Германия)
14.30 "НХЛ - Плюс"
15.00 "Пресс-центр"
15.15 "Короли бильярда"
15.45 "Горячий песок". Тележурнал
16.15 Спортивные танцы. Чемпионат мира по латино-американским танцам
17.10 "Урок шахмат для начинающих"
17.30 "Гольф". Тележурнал
18.00 "Пресс-центр"
18.15 "Power week - неделя НХЛ"
18.50 Спидвей. Кубок Европы. Передача из Польши. В перерыве (20.00) - "Пресс-центр"
21.45 Теннис. Турнир из серии Masters (Штутгарт, Германия)
23.15 Новости

Чацвер, 2

НАШЕ КИНО

9.00 Сегодня в программе.
9.05 Георгий Жженов, Петр Вельяминов, Леонид Броневой и Борис Химичев в приключенческом фильме Вениамина Дормана "ВОЗВРАЩЕНИЕ РЕЗИДЕНТА". 2 серии. 1982 г.
11.15 КиНовости.
11.25 Сергей Шакуров и Всеволод Шиловский в киноновелле Александра Панкратова "ЛАБОРАТОРИЯ". 1979 г.
12.00 Любовь по-русски. Лариса Гузеева, Алиса Фрейндлих, Андрей Мягков и Никита Михалков в мелодраме Эльдара Рязанова "ЖЕСТОКИЙ РОМАНС". 2 серии. 1984 г.
14.15 Анатолий Папанов в трагикомедии Геннадия Полоки "ОДИНОЖДЫ ОДИН". 1974 г.
15.50 КиНовости.
16.00 Георгий Жженов, Петр Вельяминов, Николай Прокопович, Евгений Герасимов и Леонид Броневой в приключенческом фильме Вениамина Дормана "КОНЕЦ ОПЕРАЦИИ "РЕЗИДЕНТ". 2 серии. 1986 г.
18.20 Пушкинский дом. Михаил Козаков, Юрий Яковлев, Олег Табаков и Ариадна Шенгелая в киноповести Наума Трахтенберга "ВЫСТРЕЛ". 1966 г.
19.35 Лекарство против стресса. Татьяна Догилева и Андрей Миронов в комедии Владимира Бортко "БЛОНДИНКА ЗА УГЛОМ". 1983 г.
20.55 КиНовости.
21.05 Маргарита Терехова, Анатолий Солоницын, Николай Гринько и Алла Демидова в кинодраме Андрея Тарковского "ЗЕРКАЛО". 1974 г.
22.45 Завтра в программе.
22.50 Кинокалендарь. К 100-летию со дня рождения режиссера Сергея Васильева. Борис Бабочкин, Леонид Кмит, Варвара Мясникова и Борис Блинов в героической драме братьев Васильевых "ЧАПАЕВ". 1934 г.
0.20 История фильма "Чапаев".

МИР КИНО

9.30 Сегодня в программе.
9.35 КиНовости.
9.45 Владимир Октавек и Эвитал Дикер в боевике Пола Николаса "НОЧЬ СТРЕЛКА" (США). Д-17.
11.20 Том Кортни, Кэндис Берген и Колин Блэйкли в фильме Михалиса Какояниса "ДЕНЬ, КОГДА ВСПЛЫЛА РЫБА" (Греция - Великобритания - США). Д-13.
13.05 Пэтси Кенсит и Юрген Прохнов в остросюжетном фильме Энтони Пэйджа "ЧЕЛОВЕК-БОМБА" (ФРГ - Великобритания). Д-13.
14.40 Дон Джонсон и Стефани Цимбалист в драме "ЭЛВИС И КОРОЛЕВА КРАСОТЫ" (США). Д-13.
16.20 КиНовости.
16.35 Виктор Гербер в драме Дэвида Грина "ЛИБЕРЕЙС: ВТАЙНЕ ОТ МУЗЫКИ" (США). Д-13.
18.10 Тонни Талленерс и Дон Мюррей в боевике "СКОРПИОН" (США). Д-13.
19.55 Том Кортни, Кэндис Берген и Колин Блэйкли в фильме Михалиса Какояниса "ДЕНЬ, КОГДА ВСПЛЫЛА РЫБА" (Греция - Великобритания - США). Д-13.
21.40 КиНовости.
21.55 Энджи Эверхарт и Малколм МакДауэлл в триллере" НЕМОЙ КРИК" (США). Д-13.
23.40 - 1.05 Николь Эггерт и Роланд Фернхоут в комедии Роберта Яна Вестдийка "СИБИРЬ" (Нидерланды). Д-17.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр"
9.15 Аэробика
9.40 "Урок шахмат для начинающих"
10.00 Спидвей. Кубок Европы. Передача из Польши. В перерыве (12.00) - "Пресс-центр"
13.00 Теннис. Турнир из серии Masters (Штутгарт, Германия)
14.30 "Гольф". Тележурнал
15.00 "Пресс-центр"
15.15 "Power week - неделя НХЛ"
15.45 Чемпионат России по ушу-саньда
17.25 "Пресс-центр"
17.40 "Мир скорости". Тележурнал
18.10 Баскетбольное обозрение НБА
18.55 Баскетбол. Супролига. Мужчины. ЦСКА (Россия)- "Сиена"(Италия). Прямая трансляция из Универсального спортивного комплекса ЦСКА. В перерыве (19.40)- "Пресс-центр"
21.00 "Теннис АТР". Тележурнал
21.30 Микросамолеты. Чемпионат Европы
22.00 Шахматы. Матч на первенство мира. Гарри Каспаров - Владимир Крамник
22.40 Новости
22.55 Теннис. Турнир из серии Masters (Штутгарт, Германия).

Пятніца, 3

НАШЕ КИНО

9.05 Георгий Жженов, Петр Вельяминов, Николай Прокопович, Евгений Герасимов и Леонид Броневой в приключенческом фильме Вениамина Дормана "КОНЕЦ ОПЕРАЦИИ "РЕЗИДЕНТ". 2 серии. 1986 г.
11.20 КиНовости.
11.30 Пушкинский дом. Михаил Козаков, Юрий Яковлев, Олег Табаков и Ариадна Шенгелая в киноповести Наума Трахтенберга "ВЫСТРЕЛ". 1966 г.
12.45 Лекарство против стресса. Татьяна Догилева и Андрей Миронов в комедии Владимира Бортко "БЛОНДИНКА ЗА УГЛОМ". 1983 г.
14.05 Маргарита Терехова, Анатолий Солоницын, Николай Гринько и Алла Демидова в кинодраме Андрея Тарковского "ЗЕРКАЛО". 1974 г.
15.50 КиНовости.
16.00 Кюнна Игнатова, Александр Шворин, Муза Крепкогорская, Раднэр Муратов и Леонид Гайдай в музыкальной комедии Бориса Барнета "ЛЯНА". 1955 г.
17.15 Инна Макарова, Кирилл Лавров, Рита Гладунко и Римма Маркова в киноповести Николая Розанцева "ЕЩЕ НЕ ВЕЧЕР". 1974 г.
18.40 Кино. Между прошлым и будущим.
18.55 Лекарство против стресса. Нодар Мгалоблишвили, Елена Валюшкина, Александр Абдулов, Семен Фарада, Татьяна Пельтцер, Леонид Броневой и Александра Захарова в комедии Марка Захарова "ФОРМУЛА ЛЮБВИ". 1984 г.
20.25 КиНовости.
20.35 Ирина Купченко, Василий Лановой и Олег Вавилов в кинодраме Юлия Райзмана "СТРАННАЯ ЖЕНЩИНА". 2 серии. 1977 г.
22.55 Завтра в программе.
23.00 Человек с ружьем. Александр Фатюшин, Александр Абдулов, Александр Пороховщиков и Игорь Кваша в боевике Марка Айзенберга "ЖИВАЯ МИШЕНЬ". 1990 г.

МИР КИНО

9.30 Сегодня в программе.
9.35 КиНовости.
9.45 Тонни Талленерс и Дон Мюррей в боевике "СКОРПИОН" (США). Д-13.
11.25 Виктор Гербер в драме Дэвида Грина "ЛИБЕРЕЙС: ВТАЙНЕ ОТ МУЗЫКИ" (США). Д-13.
12.55 Энджи Эверхарт и Малколм МакДауэлл в триллере" НЕМОЙ КРИК" (США). Д-13.
14.40 Уильям Мозес и Лизетт Энтони в драме Мартина Китроссера "МУЖЧИНА ЕЕ МЕЧТЫ" (США). Д-17.
16.15 Смаин и Сабин Азема в комедии Жерара Ури "ШПУНТЦ" (Франция). Д-13.
17.40 КиНовости.
17.55 День Рождения звезды: Дольф Лундгрен. Дольф Лундгрен в боевике Фредерика Форестье "МИРОТВОРЕЦ" (США). Д-17.
19.35 Джим Кэрри и Камерон Диас в фантастической комедии Чарльза Рассела "МАСКА" (США). Д-13.
21.15 КиНовости.
21.30 Эдвард Нортон и Эдвард Ферлонг в криминальном фильме Тони Кея "АМЕРИКАНСКАЯ ИСТОРИЯ ИКС" (США). Д-17.
23.25 - 1.40 Лара Флинн Бойл и Бен Газара в драме Тодда Солонца "СЧАСТЬЕ" (США). Д-17.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр"
9.15 Аэробика
9.40 Шахматы. Матч на первенство мира. Гарри Каспаров-Владимир Крамник
10.10 Фигурное катание. Чемпионская серия Гран-При "Скейт Канада". Обязательный танец. Парное катание. Короткая программа. Передача из Канады
12.20 Аэробика
12.45 "Пресс-центр"
13.00 Теннис. Турнир из серии Masters (Штутгарт, Германия)
14.30 "Теннис АТР". Тележурнал
15.00 "Пресс-центр"
15.15 Баскетбол. Супролига. Мужчины. ЦСКА (Россия)- "Сиена"(Италия)
16.45 "Щит и мяч". Передача о баскетболе
17.15 Хоккейный вечер. Чемпионат России. ЦСКА - "Авангард". Прямая трансляция из Дворца спорта "Лужники". В первом перерыве (18.05)- "Пресс-центр"
20.00 "Пресс-центр"
20.20 Фигурное катание. Чемпионская серия Гран-При "Скейт Канада". Мужчины. Короткая программа. Передача из Канады
21.30 Теннис. Турнир из серии Masters (Штутгарт, Германия)
23.00 Новости
23.15 "Тайский бокс"

Субота, 4

НАШЕ КИНО

9.05 Кюнна Игнатова, Александр Шворин, Муза Крепкогорская, Раднэр Муратов и Леонид Гайдай в музыкальной комедии Бориса Барнета "ЛЯНА". 1955 г.
10.20 КиНовости.
10.30 Инна Макарова, Кирилл Лавров, Рита Гладунко и Римма Маркова в киноповести Николая Розанцева "ЕЩЕ НЕ ВЕЧЕР". 1974 г.
11.55 Кино. Между прошлым и будущим.
12.10 Лекарство против стресса. Нодар Мгалоблишвили, Елена Валюшкина, Александр Абдулов, Семен Фарада, Татьяна Пельтцер, Леонид Броневой и Александра Захарова в комедии Марка Захарова "ФОРМУЛА ЛЮБВИ". 1984 г.
13.40 Ирина Купченко, Василий Лановой и Олег Вавилов в кинодраме Юлия Райзмана "СТРАННАЯ ЖЕНЩИНА". 2 серии. 1977 г.
16.00 Олег Стриженов, Николай Симонов и Марина Стриженова в кинороманe Александра Файнциммера "ОВОД". 1955 г.
17.35 Георгий Юматов, Сергей Плотников и Елена Сафонова в киноновелле Климента Чимидова "КОНСУЛЬТАНТ ПО ЭПОХЕ". 1987 г.
18.05 Черно-белое золото. Иннокентий Смоктуновский, Олег Ефремов, Анатолий Папанов и Андрей Миронов в комедии Эльдара Рязанова "БЕРЕГИСЬ АВТОМОБИЛЯ". 1966 г.
19.35 Дело №... Ита Эвер, Владимир Седов, Всеволод Санаев, Любовь Полищук и Андрей Харитонсв в детективе Вадима Дербенрева "ТАЙНА "ЧЕРНЫХ ДРОЗДОВ". 1983 г.
21.05 Аурелия Анужите, Александр Носик, Алексей Кравченко и Павел Сафонов в кинодраме Александра Сурина "ЦВЕТЫ ОТ ПОБЕДИТЕЛЕЙ". 1999 г. Д-13.
22.50 Олег Табаков, Татьяна Никитина, Сергей Юрский, Вениамин Смехов и Армен Джигарханян в музыкальной сказке Олега Рябоконя "АЛИ-БАБА И 40 РАЗБОЙНИКОВ". 1983 г.

МИР КИНО

9.35 Дольф Лундгрен в боевике Фредерика Форестье "МИРОТВОРЕЦ" (США). Д-17.
11.15 Бад Корт и Кэррол Бэйкер в комедии Дэнфорда Б.Грина "ТАЙНЫЙ ДНЕВНИК ЗИГМУНДА ФРЕЙДА" (Югославия - США). Д-13.
12.55 Смаин и Сабин Азема в комедии Жерара Ури "ШПУНТЦ" (Франция). Д-13.
14.20 Джейн Фонда, Ванесса Редгрэйв и Максимилиан Шелл в драме Фреда Циннеманна "ДЖУЛИЯ" (США). Д-13.
16.15 Джим Керри и Камерон Диас в фантастической комедии Чарльза Рассела "МАСКА" (США). Д-13.
17.55 Эдвард Нортон и Эдвард Ферлонг в криминальном фильме Тони Кея "АМЕРИКАНСКАЯ ИСТОРИЯ ИКС" (США). Д-17.
19.55 Сделано в Голливуде. 1988 год.
20.20 Джейн Фонда, Ванесса Редгрэйв и Максимилиан Шелл в драме Фреда Циннеманна "ДЖУЛИЯ" (США). Д-13.
22.15 Мел Гибсон, Дэнни Гловер, Джо Пеши и Рене Руссо в приключенческом боевике Ричарда Доннера "СМЕРТЕЛЬНОЕ ОРУЖИЕ-3" (США). Д-13.
0.10 - 1.50 Бад Корт Кэррол Бэйкер в комедии Дэнфорда Б.Грина "ТАЙНЫЙ ДНЕВНИК ЗИГМУНДА ФРЕЙДА" (Югославия - США). Д-13.

СПОРТ

2.30 Баскетбол. Чемпионат НБА. "Орландо Мэджик" - "Филадельфия-76". Прямая трансляция из США
По окончании трансляции в программе перерыв до **9.00**
9.00 "Пресс-центр"
9.15 Аэробика
9.40 Баскетбол. Чемпионат НБА. "Орландо Мэджик"- "Филадельфия-76" Передача из США
12.10 "Пресс-центр"
12.25 Фигурное катание. Чемпионская серия Гран-При "Скейт Канада". Оригинальный танец. Парное катание. Произвольная программа. Передача из Канады
14.45 "Пресс-центр"
15.00 Теннис. Турнир из серии Masters. Полуфиналы. Прямая трансляция из Германии
18.45 "Пресс-центр"
19.05 Американский футбол. События недели
19.30 "Щит и мяч". Передача о баскетболе
20.00 "Большой ринг"
22.00 Шахматы. Матч на первенство мира. Гарри Каспаров-Владимир Крамник
22.30 Баскетбол. Чемпионат НБА. "Орландо Мэджик"- "Филадельфия-76". В перерыве (23.00) - Новости

Нядзеля, 5

НАШЕ КИНО

9.05 Олег Стриженов, Николай Симонов и Марина Стриженова в кинороманe Александра Файнциммера "ОВОД". 1955 г.
10.45 Георгий Юматов, Сергей Плотников и Елена Сафонова в киноновелле Климента Чимидова "КОНСУЛЬТАНТ ПО ЭПОХЕ". 1987 г.
11.15 Черно-белое золото. Иннокентий Смоктуновский, Олег Ефремов, Анатолий Папанов и Андрей Миронов в комедии Эльдара Рязанова "БЕРЕГИСЬ АВТОМОБИЛЯ". 1966 г.
12.45 Дело №... Ита Эвер, Владимир Седов, Всеволод Санаев, Любовь Полищук и Андрей Харитонов в детективе Вадима Дербенрева "ТАЙНА "ЧЕРНЫХ ДРОЗДОВ". 1983 г.
14.20 Аурелия Анужите, Александр Носик, Алексей Кравченко и Павел Сафонов в кинодраме Александра Сурина "ЦВЕТЫ ОТ ПОБЕДИТЕЛЕЙ". 1999 г. Д-13.
16.00 Лекарство против стресса. Маргарита Терехова, Эммануил Виторган и Николай Караченцов в музыкальной комедии Яна Фрида "БЛАГОЧЕСТИВАЯ МАРТА". 2 серии. 1980 г.
18.15 Мультфильм "Бородатый анекдот". 1997 г.
18.20 Лекарство против стресса. Евгений Леонов, Георгий Вицин, Савелий Крамаров и Раднэр Муратов в эксцентрической комедии Александра Серого "ДЖЕНТЛЬМЕНЫ УДАЧИ". 1971 г.
19.45 Дело №... Геннадий Корольков, Тамара Семина, Константин Григорьев и Лев Прыгунов в детективе Александра Файнциммера "ТРАКТИР НА ПЯТНИЦКОЙ". 1977 г.
21.10 Ростислав Плятт и Андрей Мягков в кинодраме Марлена Хуциева "ПОСЛЕСЛОВИЕ". 1983 г.
22.50 Николай Соловов, Ольга Сидорова, Юрий Куценко и Александр Буйнов в криминальной мелодраме Анатолия Артамонова и Дмитрия Фикса "ХОРОШИЕ И ПЛОХИЕ". 1999 г. Д-13.

МИР КИНО

9.35 Экранизация. "ПРОЩАЙ, ОРУЖИЕ!" Фильм Чарльза Видора по роману Э.Хемингуэя. В ролях: Дженнифер Джоунс, Рок Хадсон и Витторио Де Сика (США). Д-17.
12.05 Сделано в Голливуде. 1988 год.
12.30 Мел Гибсон, Дэнни Гловер, Джо Пеши и Рене Руссо в приключенческом боевике Ричарда Доннера "СМЕРТЕЛЬНОЕ ОРУЖИЕ-3" (США). Д-13.
14.25 Тереза Рассел, Гэри Бьюзи и Тони Кертис в драме Николаса Роу "НИЧТОЖЕСТВО" (Великобритания). Д-13.
16.15 Джосс Эклэнд и Кристин Тэйлор в фильме-сказке "К КОНЦУ ВРЕМЕН" (США). С.
17.50 Экранизация. "ПРОЩАЙ, ОРУЖИЕ!" Фильм Чарльза Видора по роману Э.Хемингуэя. В ролях: Дженнифер Джоунс, Рок Хадсон и Витторио Де Сика (США). Д-17.
20.20 Дон Амичи и Джо Мантенья в комедии "ВСЕ МЕНЯЕТСЯ" (США). Д-13. Премьера.
22.00 Билл Пулман, Ирен Жакоб и Гленн Пламмер в остросюжетном фильме "ИСТОРИЯ ДЕЛАЕТСЯ ПО НОЧАМ" (Финляндия - Великобритания - Франция - ФРГ). Д-13.
23.35 Знай наших! Александр Ильин, Анатолий Васильев и Татьяна Мещеркина в военной драме Франческо Рози "ПЕРЕМИРИЕ". В главных ролях: Джон Туртурро и Раде Сербеджиа. (Италия - Франция - Швейцария). Д-13.
1.35 Программа передач на неделю.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр"
9.15 Аэробика
9.40 Шахматы. Матч на первенство мира. Гарри Каспаров-Владимир Крамник
10.10 Теннис. Турнир из серии Masters. Полуфинал
11.45 "Пресс-центр"
12.00 Фигурное катание. Чемпионская серия Гран-При "Скейт Канада". Мужчины. Женщины. Произвольная программа. Передача из Канады
14.45 "Пресс-центр"
15.00 Теннис. Турнир из серии Masters. Финал. Прямая трансляция из Германии
18.15 "Пресс-центр"
18.30 На Всемирной шахматной Олимпиаде
19.00 Фигурное катание. Чемпионская серия Гран-При "Скейт Канада". Произвольный танец. Прямая трансляция из Канады
20.25 Полеты на воздушных шарах. Чемпионат мира-2000
20.55 "НХЛ - Плюс"
21.30 "Горячий песок". Тележурнал
22.00 Фигурное катание. Чемпионская серия Гран-При "Скейт Канада". Показательные выступления. Прямая трансляция из Канады. В перерыве (22.50) - Новости

РЭКЛАМА Тэлефон: (0152) 72-29-96, 72-37-14

ПРЫВАТНЫЯ БЯСПЛАТНЫЯ АБ'ЯВЫ

ПРАДАЮ

2-пакаёвую кватэру (2-і паверх) у раёне вуліцы Пушкіна: хатнія рэчы, сценка, кухня, стол, крэсла, канапа, трумо. Тэл. 33-30-98.

Камп'ютар. Тэл. 72-29-96 (акрамя серады і выходных - з 10.00 да 18.00) ці 44-69-03 (штодзень, пасля 19.00).

Каляску-двойку для двайнятаў. Тэл. 76-39-68.

Набор мягкай мэблі: два крэслы-ложкі, канапа-ложак. Можна паасобку. Тэл. 76-19-29.

Дробную бульбу. Тэл. 72-59-38.

Жаночае драпавае паліто (памер 48-50), кошт - 10 000 рублёў; паліто з плашчоўкі (памер 48-50), кошт - 5 000 рублёў; плашч жаночы (памер 48), кошт - 4 000 рублёў. Тэл. 74-39-09.

Сетку для гародніны. Тэл. (8-01795) 4-36-97.

Металічную цяпліцу пад шкло. Тэл. 75-33-55.

Фаеркі, пераключальнікі да электрапліт. Тэл. 74-11-38.

Дзіцячую ванначку (вытворч. Польшчы). Тэл. 31-67-16.

Маю на продаж кнігі па гісторыі ды культуры Беларусі. Тэл. 74-06-76.

Бензапілу «Тайга», вайсковыя боты (памер 42), сукно вытворчасці ЗША. Тэл. 6-83-19.

Кнігі: В.П.Грыцкевіч «От Немана к берегам Тихого океана», Менск, 1982 г.; В.П.Грыцкевіч «С факелом Гиппократа», Менск, 1987 г.; Э.А.Ляўкоў «Маўклівыя сведкі мінуўшчыны», Менск, 1992 г.; А.Т.Федарук «Садово-парковое искусство Белоруссии», Менск, 1989 г. ды іншыя. Дасылайце замовы на адрас: 246024, г.Гомель, вул.Свярдлова,56 (А.В.Копаць) альбо тэлефануйце на нумар у Гомелі 3-16-39 (пасля 19.00).

КУПЛЮ

Настольную лямпу. Танна. Тэл. прац. 72-37-14, 72-29-96 (з 10.00 да 18.00, акрамя серады і выходных, запрасіць Святлану).

Сухую неабрэзную дошку (таўшчыня - 50 мм); пярэднія крылы да «Волгі ГАЗ-24». Тэл. 74-11-38.

Антыкварыят, старыя манеты, узнагароды, гадзіннікі. Тэл. 72-02-26.

Старыя піўныя бутэлькі з надпісамі на шкле. Тэл. 75-33-55.

Бензін у любой колькасці. Тэл. 99-49-96.

МЯНЯЮ

Тры дыскаводы (5,25 дзюйма, 360 kb) на блок сілкавання (АТ) з даплатай. Звяртацца на адрас: г.Гродна, вул.Томіна, 14-64.

ПАСЛУГІ

Распрацоўка праграмаў, устаноўка Windows ды інш.; рэпетытарства па камп'ютары. Тэл. 74-02-31.

Урокі класічнай ігры на гітары на аснове сціслага вывучэння элементарнай тэорыі музыкі і музычнай гармоніі. Тэл. 72-16-55.

Балконныя рамы (кошт 1 кв.метра - 9 у.а.), дзверы ўваходныя міжпакаёвыя, балконная абшыўка (кошт 1 кв.метра - 6 у.а.); кладзем шведскую падлогу са свайго матэрыялу і матэрыялу замоўцы. Тэл. 74-11-38.

Набор тэкстаў, табліцаў на камп'ютары. Раздрукоўка на струйным альбо матрычным прынтарах. Танна. Не абавязкова на Вашай паперы. Тэл. 93-53-56.

Рэпетытарства па ангельскай мове. Дасведчаны высокакваліфікаваны педагог. Тэл. 72-62-79.

Беларуская, расейская, ангельская, балгарская, польская мовы: пераклады, індывідуальныя заняткі. Тэл. 2-85-77.

Ангельская мова: афармленне дакументацыі, анкетаў, пераклады. Тэл. 31-15-83 (запрасіць Аляксандра).

Рамонт каляровых тэлевізараў. Устаноўка ПАЛ, дыстанцыйнага кіравання, тэлетэксту. Ліцэнзія N1243, выдадзеная МП да 2004 года. Тэл. 31-37-05.

Рэпетытарства па ангельскай і нямецкай мовах. Пераклады. Тэл. 6-12-71 (пасля 18.00).

Ангельская мова для ўсіх. Тэл. 76-38-02.

Кладу печы, каміны. Хутка, якасна, надзейна і прыгожа. Тэл. 6-46-32.

Дапамагу ў выкананні задачаў, кантрольных, курсавых і дыпломных работаў па любых будаўнічых канструкцыях, супраціўленню матэрыялаў, тэарэтычнай тэхнічнай ды будаўнічай механіцы. Тэл. 72-16-55.

Рэпетытарства па фізіцы. Дапамагу ў рашэнні задачаў, кантрольных работаў. Тэл. 76-55-14 (запрасіць Юрыя).

Усё па беларускай, ангельскай і лацінскай мовах. Тэл. 33-21-83.

Выраб ксеракопіяў у вялікай колькасці. Пасведчанне N17955. Тэл. 44-14-33 (з 12.00 да 14.00).

Рэпетытарства па хіміі, біялогіі. Тэл. 31-50-27.

Набор тэкстаў на камп'ютары, сканаванне, раздрукоўка на матрычным прынтары. Тэл. 76-55-16.

Ангельская мова: пераклады і кантрольныя работы. Хутка і якасна. Тэл. 31-15-83.

Абследаванне і лячэнне хранічных захворванняў па метадыцы Р.Фоля. Ліц. МЗ РБ N224 да 30.XII.2001 года. Тэл. (8-017) 258-88-14.

Доктар С.Каляда
Інтэнсіўная псіхатэрапія алкагалізму, залішняй вагі. Найноўшыя методыкі. Тэл. 74-35-46 (да 18.00). Ліц. N796 па 23 сакавіка 2004 г., МЗ РБ.

Відэаздымка. Якасна, прафесійна выканаем работы па стварэнню відэафільма, відэакліпа, рэкламнага роліка. Ліцэнзія N613, выдадзеная МК да 2004 года. Выязджаем на месца здымкі на сваім транспарце. Звяртацца: 231900, Гарадзенская вобласць, г.Ваўкавыск, а/с 17. Тэл. 2-34-86.

РОЗНАЕ

Прапішу двох чалавек. Тэл. 6-83-19.

Шукаю працу па прадпрыемстве па рамонту і зборцы мэблі. Тэл. 44-39-15.

Шукаю сааўтараў па пытанню правоў чалавека ў галіне медыцыны. Тэл. 44-45-41 (запрасіць Алену).

Шукаю працу на прадпрыемстве па падшыўцы і падклейванні падэшваў у абутку. Тэл. 31-77-41.

Здыму 1-пакаёвую кватэру з тэлефонам і мэбляй на адзін месяц. Тэл. 5-33-58 (запрасіць Святлану).

Шукаю працу на прадпрыемстве па абіўцы мяккай мэблі, па нарэзцы пратэктару шынаў легкавых, грузавых машынаў усіх марак. Тэл. 44-39-15.

Ахвотныя атрымаць кнігу Міколы Ермаловіча «Беларуская дзяржава Вялікае княства Літоўскае» дашліце замову, свой паштовы адрас і 2300 рублёў на адрас: 220131, Менск-131, п/с 268 (Алесю Міхайлавічу Сабаленку). Кнігу атрымаеце праз пошту. У Менску кнігу Міколы Ермаловіча можна набыць у сядзібе ТБМ, што месціцца ў Менску па вуліцы Румянцава,13. Тэл. 284-85-11.

Шукаю працу бухгалтара на прадпрыемстве. Досвед працы - 7 гадоў, маю вышэйшую адукацыю, умею працаваць на камп'ютары. Тэл. 91-93-68 (з 9.00 да 12.00).

Ручное вязание. Тэл. 72-58-94.

Супрацоўнікі рэдакцыі ПАГОНІ нагадваюць чытачам, якія дасылаюць аб'явы ў рубрыку «Знаёмствы», пра неабходнасць указваць напрыканцы купона нумар паштовага аддзялення сувязі і сваёй абаненцкай скрыні, альбо пакідаць наступную інфармацыю: індэкс паштовага аддзялення, «да запатрабавання, прад'яўніку пашпарта ці іншага дакумента...»; ці прыходзіць у рэдакцыю з купонам аб'явы і сваім пашпартам. Гэта дасць усе падставы меркаваць, што абвесткі наконт знаёмстваў належаць менавіта вам, паважаныя чытачы, а не тым, хто жадае з вас пажартаваць.

ЗНАЁМСТВЫ

Хлопец без шкодных звычак, нармальнага целаскладу, пазнаёміцца з дзяўчынай для сур'ёзных адносінаў і вялікага кахання. Пісаць: 230012, г.Гродна, да запатрабавання, прад'яўніку дакумента N388556.

Пазнаёмлюся з прыстойным мужчынам, які не злоўжывае алкаголем і не пазбаўлены пачуцця гумару. Пісаць: 230026, г.Гродна, да запатрабавання, прад'яўніцы пашпарта КН 0061353.

Пазнаёмімся з дзяўчатамі да 28 гадоў (калі ў вас ёсць дзеці - гэта не перашкода). Пра сябе: 25/181 і 25/188. Пісаць: 230005, г.Гродна, да запатрабавання, прад'яўніку пашпарта КН 01836605.

ВІНШАВАННІ

Віншуем маленькае, пуцатае, ружовенькае дзяўчо са з'яўленнем на беларускі свет. *Алесь і Мілана!* Да Вас прыйшло шалёнае шчасце. Няхай яно расце і прыгажэе!

ПАГОНЯ

Шаноўная Ніна Гіляраўна Акудовіч! Усяго, што ёсць у жыцці найлепшага, мы ад шчырага сэрца жадаем Вам: сонца яснага, дабрабыту, паразумення, цёплых словаў, прыветных вачэй, здароўя, шчасця, утульнасці, і нагогул, жыць не тужыць і душой не старэць.

Супрацоўнікі рэдакцыі ПАГОНІ

Віншуем у гэты цудоўны кастрычніцкі дзень з чарговым Днём нараджэння *Людмілу Іванаўну Ткачову!*

Колькі маеш гадоў
Мы не будзем лічыць.
Толькі хочам табе
Ў гэты дзень пажадаць:
Не хварэць, не старэць,
Не хандрыць, не злаваць
І яшчэ шмат гадоў
Гэты дзень святкаваць!

Сваякі

Сардэчна віншую *Яўгена Сяргеевіча Якімчыка* з Днём нараджэння!

Няхай будзе у жыцці
Ўсё, як раней, -
Каханне, ўпэўненасць,
надзея,
Рух да мэты і удачы,
А сэрца -
добрым і гарачым!

Лілія

Гарадзенскі ўікэнд

Гісторыка-археалагічны музей. Стары замак. Выстава «Гродна, адкрыты археолагамі». **Новы замак.** Авальная зала. Выстава «Пятыка скуры і металу» (творы ўмельцаў Беларускага саюза майстроў народнай творчасці). Сенатарская зала. Дзейнічае экспазіцыя «Зброя мінулых стагоддзяў».

Галерэя «У Майстра» (вул. Кірава, 14). Выстава фотамастака Юрыя Палуцкага пад назвай «Прыадкрыцце сябе».

Выставачная зала Саюза мастакоў. Фотавыстава Георгія Гулеўскага «Макракосмас».

Музей Гісторыі Гарадніцы (вул. Ажэшкі, 37). Персанальная выстава каваных вырабаў Юрыя Круша.

Дызайн-галерэя «Раскоша» (вул. Ажэшкі, 39а). Выстава антыкварыяту, керамікі, шкла, скуры і твораў дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва.

Музей Максіма Багдановіча запрашае з 10.00 да 18.00. Выхадныя дні: нядзеля, панядзелак.

Гарадзенскі Дом афіцэраў. 28 кастрычніка тэатр гумару «Канкан» святкуе свой дзень нараджэння. Пачатак выступлення ў 19.00.

З 24 па 28 кастрычніка - дэманстрацыя фільма «Ісус» **у кінатэатрах «Усход», «Космас», у канцэртнай зале «Гродна»** (сеансы - у 11.00 і 19.00), **у кінатэатры імя Пушкіна** 24-26 кастрычніка - у 11.00 і 20.00, 27-28 кастрычніка - у 11.00 і 19.00. Уваход свабодны.

Моладзевыя дыскатэкі

Начны клуб «Клетка» - з 21.00 да 06.00 (чацвер - нядзеля).

Кінатэатр «Кастрычнік» - з 22.00 да 01.00, працуе кафэ-бар (серада - нядзеля).

Палац тэкстыльшчыкаў - з 20.00 да 24.00 (у пятніцу), з 20.00 да 01.00 (у суботу), з 20.00 да 01.00 (у нядзелю).

Палац «Юнацтва» - з 20.00 да 01.00.

Калізей-2000. Начны клуб адчынены з 23.00 да 05.00, акрамя панядзелка - танцавальны і стрыпціз-шоу. Рэстаран працуе з 12.00 да 05.00.

Гатэль «Нёман». Начны клуб-казіно «777». Дзейнічае бар, танцавальнае шоу, казіно. Клуб адчынены з 20.00 да 06.00.

ПАГОНЯ купон прыватнай бясплатнай аб'явы

40 Імя і прозвішча ____________________

Адрас (тэлефон) ____________________

Рубрыка ____________________

Тэкст ____________________

Аб'явы, дасланыя на купонах, друкуюцца ў першую чаргу; неразборліва напісаныя аб'явы не друкуюцца

Купон з тэкстам адпраўце па пошце на адрас: 230025, г. Гродна, вул. К. Маркса, 11

ПЯРЭСТЫ КУТ

Пратэстанцкі фільм для ўсіх хрысціянаў

З 24 па 28 кастрычніка ў Гродне з нагоды 2000-годдзя хрысціянства дэманструецца самы вядомы ў свеце фільм - «Ісус». Уваход у кінатэатры вольны.

Паказ фільма ў Беларусі наладзілі пратэстанцкія цэрквы. У Гродне гэтым заняліся царква Евангельскіх Хрысціянаў Баптыстаў «Надзея» і аб'яднанне Хрысціянаў Веры Евангельскай.

Пачалася дэманстрацыя фільма ў Беларусі яшчэ ў 1992 годзе. Тады яго паказвалі ў вёсках і правінцыйных гарадках. Там, на думку арганізатараў, больш вернікаў і людзі мацней зацікаўленыя гісторыяй станаўлення рэлігіі. Але, як паказала практыка, фільм спадабаўся і жыхарам буйных гарадоў. Яго ўжо паглядзелі у Менску, Віцебску, Берасці. І амаль паўсюль залы кінатэатраў былі запоўненыя больш, чым напалову, а на некаторыя вячэрнія сеансы нават не хапала месцаў. Перад тым, як прывезці карціну ў Гродна, яе паказалі па вобласці: у Слоніме, Мастах, Лідзе, Іўі.

Фільм «Ісус» быў зняты ў ЗША рэжысёрам-пратэстантам Шлеманам на сродкі амерыканскай пратэстанцкай Місіі «Новае жыццё». Але яго з задавальненнем успрымалі і іншыя хрысціянскія вернікі. У Віцебску біскуп запрапанаваў паказаць яго ў касцёле. Перакладзены на 557 моваў свету. Толькі ў краінах СНД са дня прэм'еры ў 1990 годзе ў Маскве яго пагадзелі звыш 160 мільёнаў чалавек.

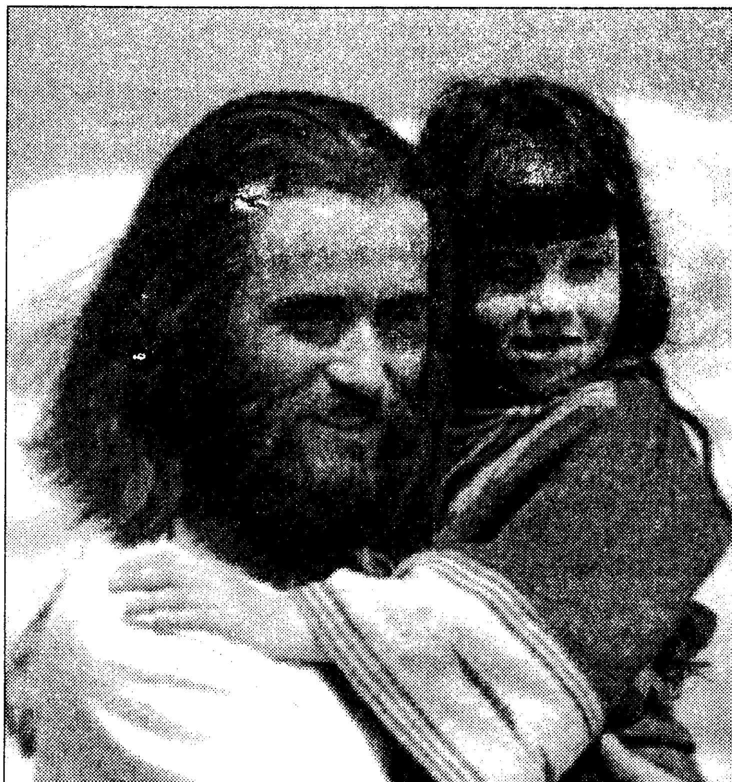

На афішах і рэкламных раздатках не пазначана, кім была зарганізавана дэманстрацыя фільма. Паводле словаў каардынатара паказу ў Гарадзенскай вобласці дыякана царквы «Надзея» Дзмітрыя Саковіча, пратэстанцкія цэрквы не ставілі задачу рэкламаваць сябе: «Для нас важна, каб людзі даведаліся, як зараджалася хрысціянская вера. У сучасным грамадстве значна ўпала мараль, павялічылася колькасць злачынстваў... Таму, калі людзі пасля прагляду фільма задумаюцца, для чаго яны жывуць.., наша мэта будзе дасягнута».

Дэманстрацыя карціны праводзіцца за кошт ахвяраванняў пратэстанцкіх цэркваў. Місія «Новае Жыццё» ахвяравала копіі фільма і кінематаграфічную апаратуру.

У Гродне фільм «Ісус» можна пагладзець у кінатэатрах «Усход», «Космас», кінатэатры імя Пушкіна і ў канцэртнай зале «Гродна». Лепшая якасць паказу будзе ў «Космасе» і канцэртнай зале «Гродна», дзе выкарыстоўваюць чыстыя амерыканскія копіі.

Алеся Сідлярэвіч

На здымку: кадр з фільма «Ісус»

Па гарызанталі: 7.Сельгасмашына. 8.Што робіць на бярозе, збіраючы сок? 10.У назве рамана І.Шамякіна яна глыбокая. 11.Тыранка па нацыянальнасці. 12.Падстаўка. 14.Гэта калі раніцай хочацца ісці на працу, а вечарам - дахаты. 16.Дзе прыдумалі порах? 17.Вястун вясны. 19.Птушыны пазногаць. 20.Вялікая колькасць. 24.Аконнае шкло. 25. «Узаконенае забойства». 26.Дрэва. 30.Вазак. 31.Мінерал сіняга колеру. 32.Паэт. 33.Прадмет адзення ў начальніка ды інтэлігента. 34.Што такое спагеці?

Па вертыкалі: 1.Раённы цэнтр на Гарадзеншчыне. 2.Беларускі пісьменнік. 3.Старажытнагрэчаскі скульптар. 4.Вечар з танцамі. 5.Возера на Віцебшчыне. 6.Частка фуражкі. 9.Пустазелле. 13.Начоўкі. 15.Дзеючая асоба п'есы К.Крапівы «Партызаны». 17.З чаго гаршкі лепяць? 18.Аўтар песні «Бывайце здаровы». 21.Аднагадовая цяля. 22.Падае з неба. 23.Сцябліна аднагадовай расліны. 27.Паэт. 28.Мужчынскія чаравікі. 29.Прадстаўнік нацыі ва Усходняй Еўропе. 32.Перыядычныя выданні.

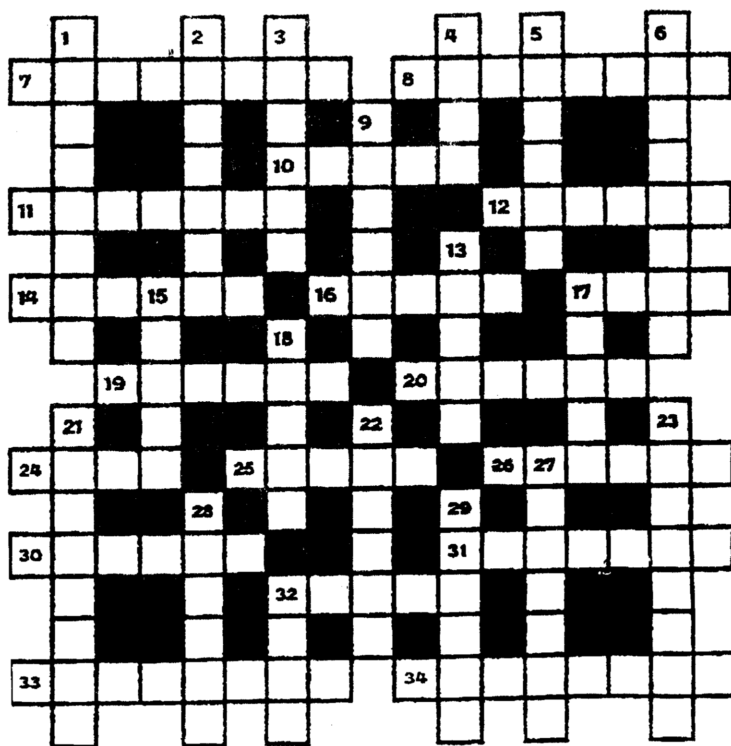

Адказы на крыжаванку, змешчаную ў N39

Па гарызанталі: 7.Ізалятар. 8.Фундатар. 10.Яліна. 11.Самасад. 12.Снарад. 14.Ліхтар. 16.Згуба. 17.Мука. 19. «Трысцё». 20.Жлукта. 24. «Нача». 25.Шклоў. 26.Размах. 30.Шворан. 31.Эмблема. 32.Давер. 33.Экспанат. 34. «Радаціца».

Па вертыкалі: 1. «Дзівасіл». 2.Пярэсна. 3.Гавяда. 4.Купа. 5.Адрына. 6.Ластаўка. 9.Візіга. 13.Обаль. 15.Тарпа. 17.Матуз. 18.Уцёкі. 21.Шарваркі. 22.Морква. 23.Таямніца. 27.Адбітак. 28.Даклад. 29.Вэрхал. 32.Драч.

Дыягназ на ўсходні манер

Усходнія лекары ўжо пры першым позірку на чалавека ўмелі паставіць правільны дыягназ. Канешне, для гэтага неабходныя веды і вялікі досвед. Але можна і па шэрагу прыкметаў даведацца пра сябе і знаёмых нешта новае.

Вочы. Добра разгледзьце свае вочы перад люстэркам. Калі на бялках з'явіліся чырвоныя прожылкі, то гэта сведчанне знясілення нервовай сістэмы, фізічнай і разумовай зморанасці. Адпачніце. З'яўленне пад вачыма цёмных кругоў гаворыць пра тое, што аслабленыя ныркі, таму трэба ўжываць менш вадкасці ды кантраляваць спажыванне солі. У здаровага чалавека бялок бачны толькі па краях радужнай абалонкі вока. Чалавек, радужка вока якога быццам апушчана, не ведае боязі і няўпэўненасці. Той, у каго бялкі вачэй становяцца бачныя над ніжнімі краямі павекаў, часцяком з кепскай памяццю, млявы, няўпэўнены ў сабе, падазроны і пасіўны чалавек, які марна губляе час, не выконвае абяцанага. Да таго ж, такія вочы ўказваюць на захворванні - сэрца, нырак, печані, лёгкіх, геніталіяў. З людзьмі, у якіх такія вочы, з-за недастатковага хуткай рэакцыі часта здараюцца няшчасныя выпадкі. Ім трэба быць пільнымі, ужываць менш кавы, салодкіх напояў, сокаў з садавіны і наогул менш вадкасці.

Валасы. Натуральныя чорныя ці рудыя валасы - у людзей з яркім тэмпераментам. Сівыя - вынік празмернага спажывання жывёльнай ежы, што можа скончыцца мазгавым кровазліццём, сардэчным прыступам, рэўматызмам ці артрытам. Калі валасы выпадаюць, то гэта знак залішняга спажывання вітаміна С альбо сведчанне аслаблення сексуальнай функцыі. Валасы радзеюць ад ілба - значыць, ужываеце шмат цукру і вадкасці, у тым ліку сокаў, напояў, малака, алкаголю. Апрача таго, у Вас слабое сэрца. Выпадзенне валасоў на макушцы сведчыць пра тое, што Вы зашмат ясце прадуктаў жывёльнага паходжання, часам вылучаецеся сваёй запальчывасцю, зашмат часу займаецеся каханнем.

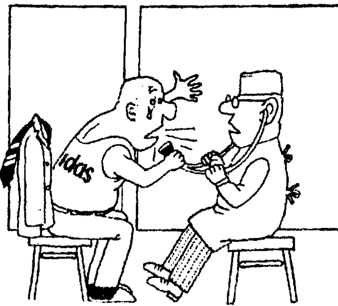

Гнуткасць. Не апускайце галаву, трымайце яе прама. Паспрабуйце дакрануцца да мочкі правага вуха правай рукою, абхапіўшы шыю спераду назад. Здолелі гэта зрабіць? Вы даволі гнуткі чалавек. Не здолелі - значыць, у ежы, якую Вы ясце, занадта шмат халестэрыну, трэба скараціць спажыванне прадуктаў жывёльнага паходжання, у прыватнасці, сыру.

Абутак. Звярніце ўвагу, як Вы зношваеце абутак. Калі хутчэй зношваюцца падноскі («падмёткі»), то ў Вашым рацыёне залішне жывёльнай ежы. Калі хутчэй за падноскі «счэсваюцца» абцасы - значыць, Вы злоўжываеце цукрам, салодкімі напоямі і кавай.

Характар. У Вас неспадзяваныя ўспышкі гневу? Значыць, не ў парадку печань. Абмяжуйце спажыванне алкаголю, тлушчу, ласункаў. Калі Вы пакутуеце на прыступы дэпрэсіі, то гэта сведчыць пра няправільнае харчаванне. Цукар і алкаголь нейтралізуюць вітаміны В1 і В6, неабходныя для нармальнага функцыянавання нервовай сістэмы. Адсюль і пачуццё страху, дэпрэсіі. Варта адмовіцца ад цукру, піць менш вадкасці. Звычайна пачуццё страху звязана з парушэннямі ў дзейнасці нырак. Каб знізіць нагрузку на іх, трэба зменшыць колькасць спажываемай вадкасці. Тады Вы абавязкова заўважыце, што пачалі менней хваляваца. А гэта Вам толькі на карысць!

Барды разбураюць муры

21 кастрычніка ў Гродне ў Лютэранскай кірсе ладзіўся міжнародны канцэрт бардаў «Нябачны мур».

Ідэя арганізацыі такога канцэрта паўстала ў мінулым годзе падчас падрыхтоўкі да святкавання 10-годдзя ўз'яднання нямецкага народа. У 1989 годзе ляснуў Берлінскі мур. Яго руіны сталі сімвалам свабоды для ўсходняй часткі Еўропы, сімвалам знішчэння эканамічных і палітычных муроў, якія падзялялі свет на два варожых палюсы. Але ў свядомасці людзей паўстаў новы Нябачны мур.

- Сёньня...межы й муры надалей падзяляюць наш край і наш народ, нашыя душы й наш розум. Усё вышэй узгадваючы загароды, што імкнуцца адарваць нас ад Эўропы, ад вольнага сьвету... Спатканьне сьпевакоў, якія усе нарадзіліся яшчэ за «мурамі», - ёсьць нашым словам...за разбурэньне змрочных сьценаў, за Эўропу без муроў, за Беларусь без кратаў, - заявіў пры адкрыцці імпрэзы аўтар задумы «Нябачнага муру», кіраўнік аб'яднання «Культурны кантакт» Вацлаў Арэшка.

Гэта ўжо другое спатканне з бардамі (першая сустрэча адбылася ў 1999 годзе ў Менску). Напачатку арганізатары («Культурны кантакт», «Заходнебеларуская ініцыятыва», Нямецкі культурны цэнтр імя Гётэ ў Менску) планавалі наладзіць яго ў Лялечным тэатры. Аднак гарадзенскія ўлады не далі на гэта дазволу, матывуючы тым, што ў Гродне хапае культурных мерапрыемстваў. На дапамогу прыйшла евангеліцкая лютэранская абшчына, якая і прапанавала ў якасці канцэртнай залы кірху. У выніку канцэрт праводзіўся, так бы мовіць, у «нефармальных» абставінах і атрымаўся, на думку слухачоў, досыць арыгінальным і прыемным.

Сёлета ў ім узялі ўдзел вядомыя беларускія барды Алесь Камоцкі і Віктар Шалкевіч. Заспяваў колькі песень Андрэй Мельнікаў, які выпадкова патрапіў туды ў якасці слухача. Асабліва ўпадабалі гарадзенцы лёгкае і прыгожае выкананне нямецкага спевака Дытэра Калькі на даволі незвычайным інструменце - бандонеоне. Дытэр Калька нарадзіўся і вырас ва Усходняй Нямеччыне. Там жа паступіў у ВНУ, з якой быў выключаны па палітычных матывах. «Ён быў занадта правы» для левацкага кіраўніцтва ГДР. Ад гэтага ён неаднаразова цярпеў і ў 80-х гадах, калі стаў на той час прафесійным бардам і літаратарам. Сёння Дытэр Калька - надзвычай вядомы бард па ўсёй Нямеччыне.

Крыстына Паўлючук

Вечар Яна Чыквіна

20 кастрычніка ў Цэнтры праваслаўнай культуры ў Беластоку адбыўся аўтарскі вечар Яна Чыквіна, прымеркаваны да 60-годдзя паэта.

Пачала яго а 7-й гадзіне вечара прафесар Галіна Тварановіч кароткім дакладам пра творчасць юбіляра. У спатканні прынялі ўдзел студэнты III курса беларускай філалогіі Універсітэта ў Беластоку, якія спрабавалі прачытаць слухачам вядомыя вершы аўтара. Не вельмі справіліся, ціхамоўна і крыху бясколерна. Затое прафесар Ян Чыквін, выдатны педагог і дэкламатар, папраўвіў слых і настрой слухачам і сам прачытаў некалькі ўласных твораў.

З нагоды юбілею Ян Чыквін прыняў ад консула РБ Ігара Сякрэты (пекная беларуская прамова!) велічны букет ружаў і самавіты прыгожы беларускі куфэрак «на грошы на новыя беларускія выданні». Згадка пра новыя выданні ўсцешыла ўсіх - і чытачоў, і калег з літаб'яднання «Белавежа», якія сабраліся ў Беластоку на двухдзённы літаратурны семінар. Зала ў Цэнтры праваслаўнай культуры была запоўненая да апошняга месца. Слухачы жыва рэагавалі на прыгажосць слова і жарты (у выкананні Сакрата Яновіча), на цікавыя пытанні з залы (найбольш - ад студэнтаў) і адказы юбіляра.

Паўліна Шафран

Гараскоп

♈ Баран (21.03-20.04). Добра праведзены час доўга не дасць Вам забыцца пра гэты тыдзень.

♉ Бык (21.04-20.05). Не спяшайцеся ўвасабляць у жыццё новыя планы, дапрацуйце некаторыя дэталі.

♊ Блізняты (21.05-21.06). У Вас з'явіцца цудоўная мажлівасць надзвычай удала адпачыць.

♋ Рак (22.06-22.07). Надышоў час на тое, каб заняцца сабою. На любоўным фронце ўсё як нельга лепей.

♌ Леў (23.07-23.08). Адчуванне свабоды ў асабістым жыцці можа стацца падманлівым. Будзьце напагатове!

♍ Панна (24.08-23.09). Вашыя планы, цалкам верагодна, зменяцца - і гэта да лепшага.

♎ Шалі (24.09-23.10). Сваякі падтрымаюць усе Вашыя прапановы наконт нерухомай маёмасці.

♏ Скарпіён (24.10-22.11). Усе важныя справы адкладзіце на чацвер - будзе толькі лепш.

♐ Стралец (23.11-21.12). Гэты тыдзень прыдатны для дзелавых кантактаў і камандзіровак.

♑ Казярог (22.12-20.01). Паспрабуйце пазбегнуць творчага крызісу. Больш увагі надавайце працы.

♒ Вадалей (21.01-19.02). На гэтым тыдні хвалявацца не будзеце, бо ў Вашым жыцці, па сутнасці, мала што зменіцца.

♓ Рыбы (20.02-20.03). Зоркі раяць Вам сканцэнтраваць усю ўвагу на неадкладных справах і аддаць пазыкі.

ПАГОНЯ
Заснавальнік: культурна-асветніцкі фонд "Бацькаўшчына"

Адрас рэдакцыі: 230025, г. Гродна, вул. К. Маркса, 11. Тэл.72-37-14, 72-35-61, факс 72-29-96. E-mail: pagonia@irex.minsk.by
Падпісны індэкс: 63124.

Рэгістрацыйны нумар 597. Нумар газеты надрукаваны ў Гарадзенскім абласной унітарным паліграфічным прадпрыемстве «Гродзенская друкарня». Адрас: 230023, г.Гродна, вул. Паліграфістаў, 4.
Замова 3 328 Наклад 7 250
Нумар падпісаны да друку ў 16.00 25.10.2000 г.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць асабістую адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не абавязкова адлюстроўваюць погляд рэдакцыі. Якасць друку адпавядае пададзеным рэдакцыяй дыяпазітывам.
Аб'ём - два ўмоўныя друкарскія аркушы.

Галоўны рэдактар Мікола Маркевіч

Камп'ютарны набор: Аксана Бурдзюк, камп'ютарная вёрстка: Аляксей Салей